

PAOLO VISONÀ

Finds of Greek and Roman coins in Dalmatia from the *Gazzetta di Zara* (1832 – 1850)

Nalazi grčkoga i rimskog novca u Dalmaciji u *Gazzetta di Zara* (1832. – 1850.)

Paolo Visonà
236 Bolivar St.
USA, Lexington 40506-0090
Škola umjetnosti i vizualnih studija / School of Art and
Visual Studies
Sveučilište Kentucky / University of Kentucky
paolo.visona@uky.edu

UDK: 902.2:929.652“652“Dalmacija]Gazzetta di
Zara“1832/1850“
Duplančić, A. (083.81):902.2
Gazzetta di Zara:930.25]AMS
655.3.066.14:(045) Gazzetta di Zara
Grčki i rimski 671.41: Dalmacija 671.4:Dalmacija
355.134.3:336.74(26-722.7+347.962.1+2-772.57+364-
48+34.793-057.17), N M Zr(497.581.1Zadar)

Pregledni članak / Review paper

Primljeno / Received: 1. 2. 2023.

Prihvaćeno / Accepted: 31. 7. 2023.

Between 1832 and 1850 the *Gazzetta di Zara*, a Zadar newspaper, published several articles of archaeological and numismatic interest. Some of them mention finds of Greek and Roman coins at sites in Dalmatia and Montenegro. This newspaper also reported numerous gifts of ancient coins to the Zadar Archaeological Museum by donors from across the region, many of which presumably came from local finds.

Key words: Škudljivac hoard, Greek coins, Roman Republican coins, Roman Imperial coins, Roman Provincial coins, M. Capor (Kapor), F. Carrara, C. Lanza, P. Nisiteo (Nižetić), Split Archaeological Museum, Zadar Archaeological Museum.

Zadarski list *Gazzetta di Zara* je između godine 1832. i 1850. često objavljivao članke zanimljive za arheologiju i numizmatiku. Neki među njima spominju nalaze grčkoga i rimskog novca na lokalitetima u Dalmaciji i Crnoj Gori. List je isto tako izvještavao o brojnim darovima antičkog novca Arheološkome muzeju u Zadru koje su poklanjali donatori iz čitavog kraja. Vjerojatno su mnoge od tih donacija lokalni nalazi.

Ključne riječi: ostava Škudljivac, grčki novac, rimski republikanski novac, rimski carski novac, rimski provincijalni novac, F. Carrara, M. Capor (Kapor), C. Lanza, P. Nisiteo (Nižetić), Arheološki muzej u Splitu, Arheološki muzej Zadar.

Arsen Duplančić has been instrumental in rescuing news and documents of numismatic interest throughout his long career as research librarian of Split's Arheološki Muzej (AMS), and he has published several essays with a numismatic angle.¹ Recently retired, he leaves behind a well-organized library, an essential resource for any archaeologist and ancient historian conducting research in the Adriatic region. The holdings of the AMS' library include several issues of the *Gazzetta di Zara*, a broadsheet printed in Zadar by Pietro and Napoleone Battara and edited by Agostino Brambilla between 1832 and 1836, when Dalmatia was a crown land of the Austrian Empire. Throughout this period various anonymous correspondents and prominent Dalmatian antiquarians, such as Pietro Niseteo (Petar Nižetić, 1774-1866) and Matteo Capor (Matija Kapor, 1789-1842), sent information to the *Gazzetta di Zara* about finds of antiquities that included Greek and Roman coins.

Nearly fifty years ago Z. Dukat and I. Mirnik first called attention to some articles in the *Gazzetta di Zara* in a seminal essay on the pre-Roman coinages in the territory of the former Yugoslavia.² However, a comprehensive search and analysis of the contents of this newspaper from a numismatic perspective has only now been completed. Duplančić greatly facilitated these investigations, both by allowing me to examine the copies of the *Gazzetta di Zara* in the AMS' library and by providing me with a link to the digitized version of this newspaper in Zadar's Znanstvena knjižnica.³ He also generously supplied me with his own list of numismatic references in the *Gazzetta di Zara*. Thus he has helped to salvage valuable data that enhance our knowledge of Dalmatia's numismatic record.

Several articles and miscellaneous news items relevant to finds of Greek and Roman coins in Dalmatia,⁴ and to numismatic acquisitions by the Museo di Dalmazia, Ragusa, e Cattaro (a museum instituted in Zadar in 1832; today's Zadar's Arheološki muzej),⁵ were published in the *Gazzetta di Zara*. They are listed below in chronological sequence.⁶

Tijekom svoje dugogodišnje karijere knjižničara istraživača u Arheološkome muzeju u Splitu (dalje AMS) Arsen Duplančić izdvajao je i spremio spise zanimljive za numizmatiku. Isto tako je i objavio nekoliko radova koji se dotiču numizmatike.¹ Nedavno umirovljen, ostavlja za sobom dobro organiziranu knjižnicu, osnovno polazište arheolozima i povjesničarima starog vijeka za istraživanje prošlosti područja Jadrana. U knjižnici AMS nalazi se nekoliko godišta *Gazzetta di Zara*, lista velikog formata koji su u Zadru tiskali Pietro i Napoleone Battara te izdavao Agostino Brambilla (1832. – 1836.) između 1832. i 1850. godine. Tada je Dalmacija bila krunska zemlja Austrijskog Carstva. Tijekom tog razdoblja razni su dalmatinski ljubitelji i istraživači starina, oni anonimni kao i oni istaknuti, poput Pietra Nisitea (Petar Nižetić, 1774. – 1866.) i Mattea Capora (Matija Kapor, 1789. – 1842.) slali za *Gazzetta di Zara* vijesti o nalazima starina, uključujući nalaze grčkoga i rimskog novca.

Prije gotovo pedeset godina Z. Dukat i I. Mirnik prvi su svrnuli pozornost na neke članke iz *Gazzetta di Zara* u svom početnom radu o predrimskom novcu na tlu bivše Jugoslavije.² Međutim, tek je sad završeno sveobuhvatno istraživanje i analiza sadržaja tog lista iz numizmatičke perspektive. Duplančić je uvelike olakšao to istraživanje, omogućivši mi da pregledam primjerke *Gazzetta di Zara* u knjižnici AMS-a. Osim toga još me uputio na poveznicu za digitalizirani oblik ovog lista u zadarskoj Znanstvenoj knjižnici.³ Uz to mi je velikodušno stavio ma raspolaganje vlastite bilješke numizmatičke tematike, koje je sam izdvojio iz *Gazzetta di Zara*. Tako mi je pomogao ponovo izvući na vidjelo vrijedne podatke i proširiti naša saznanja na polju dalmatinske numizmatike.

U *Gazzetta di Zara* objavljeno je više članaka i različitih vijesti koji se odnose na nalaze grčkoga i rimskog novca u Dalmaciji⁴ i na nabavu novca za *Museo di Dalmazia, Ragusa, e Cattaro* – Muzeja Dalmacije, Dubrovnika i Kotora (u Zadru je osnovan muzej 1832., danas je to zadarski Arheološki muzej).⁵ Spomenuti članci i vijesti su dalje u ovom radu popisani kronološkim redom.⁶

1 Duplančić 2004, 2006, 2010, 2015, 2019b, 2021; see also Paškvan, Visonà 2020-2021, pp. 133, 135, footnote 4. I wish to thank the late Neda Anzulović, Tomislav Bilić, Maja Bonačić Mandinić, Igor Borzić, Arsen Duplančić, Ivo Dragičević, Manuela Laubenberger, Ivan Mirnik, Hadrien J. Rambach, and Klaus Vondrovec, for their friendly assistance and helpful suggestions in the preparation of this article.

2 Dukat, Mirnik 1976, pp. 205, 207.

3 The *Gazzetta di Zara* is accessible in: *Serijske publikacije | DIKAZ - Digitalna knjižnica Zadar (zkzd.hr)*, under: Dokumenti. The last issue (vol. 19, no. 157) was published on December 31, 1850.

4 Exceptionally, the discovery of a pot hoard of Roman Imperial silver coins from the environs of Sandropt (near Bar, SW of Corrèze, in south-central France) also was described in the *Gazzetta di Zara*: see G.S. 1835.

5 Batović 1982, pp. 11-12.

6 For other news of archaeological interest reported in the *Gazzetta di Zara* (e.g., finds of Greek and Latin inscriptions), see Anonymous 1832a; Appendini 1833; Anonymous 1834a; Capor 1835a; Capor 1839,

1 Duplančić 2004, 2006, 2010, 2015, 2019b, 2021; vidi još Paškvan, Visonà 2020-2021, str. 133, 135, bilj. 4. Želim zahvaliti pokojnoj Nedi Anzulović, Tomislavu Biliću, Maji Bonačić Mandinić, Igoru Borziću, Arsenu Duplančiću, Ivi Dragičeviću, Manuely Laubenberger, Ivanu Mirniku, Hadrienu J. Rambachu i Klausu Vondrovcu na prijateljskoj pomoći i korisnim savjetima prilikom pripremanja ovog rada.

2 Dukat, Mirnik 1976, str. 205, 207.

3 *Gazzetta di Zara* dostupna je u: *Serijske publikacije | DIKAZ - Digitalna knjižnica Zadar (zkzd.hr)*, pod: Dokumenti. Posljednji broj (god. 19, br. 157) objavljen je 31. prosinca 1850.

4 Iznimno je u *Gazzetta di Zara* opisan nalaz ostave rimskoga srebrnog novca u posudi, u okolici Sandropta (blizu mjesta Bar, jugozapadno od Corrèze, na jugu središnje Francuske). Vidi G. S. 1835.

5 Batović 1982, str. 11-12.

6 Za druge vijesti zanimljive za arheologiju koje donosi *Gazzetta di Zara* (npr. nalazi grčkih i latinskih natpisa) vidi Anonimno 1832a; Ap-

1832**1. Anonymous 1832b:**

On May 24, 1832, Wenzel Alois Vetter von Lilienberg, the second Austrian governor of Dalmatia (1831-1840), examined Carlo Lanza's coin collection (see below, 1834.6) in Split.

2. Anonymous 1832c:

“Ove attualmente è fabbricata Ragusa-Vecchia (this was the Italian name of Cavtat) si pretende essere stata la situazione dell'antica città di Epidaurò [...]. Nella primavera p.p. dissodandovi un terreno si scopersero sotterra [...] 33 monete antiche di rame, metallo di corinto (*sic*) o d'argento [...] alcuni pezzi di mosaico di pitture (*sic*), una chiave di metallo ed altri piccoli ordegni (*sic*).”

‘One presumes that the site of the ancient city of Epidaurus is where Ragusa-Vecchia now stands [...] In the Spring (p.p. = “passata da poco”, *i.e.*, ‘previous’) while a field was being tilled, 33 ancient copper coins, metal of Corinth (= bronze?), or in silver were found buried underground [...] some pieces of mosaic of pictures, a bronze key and other small objects.’

The discovery of 33 bronze or silver coins (possibly representing a hoard?) in a field at Cavtat is described.

1833**1. Anonymous 1833a:**

The count of Lilienberg publicly thanked citizens who donated coins and other items to the fledgling Museo di Dalmazia, Ragusa, e Cattaro. They include Giovanni Brosovich, “Professore di Umanità a Spalato (= Split)”, who donated “alcune medaglie” (*i.e.*, ‘some coins’); Giovanni Antonio Buglian of Sign (= Sinj), who donated “alcune medaglie (*i.e.*, ‘coins’) e diversi vasi”; Ciobernich (= Josip Čobarnić), “I.R. Prefetto del ginnasio di Spalato”, who donated “alcune medaglie”; Antonio Coron “I.R. Pretore (‘chief magistrate’) ad Imoschi (= Imotski)”, who donated “alcune monete”; Eduardo Griès de Ronce (*sic*; Eduard Griez de Ronse), “Pretore politico a Spalato”, who donated “un buon numero di medaglie antiche”; Nicolò Franceschi, “I.R. Vice-capitano di Porto a Zara”, who donated “diverse monete”; (Giovanni Maria) Ipsich, “I.R. Amministratore della Pretura di Lissa (= Vis)”, who donated “diversi vasi ed una quantità di monete antiche”; Pietro Marce, “Assessore Comunale e possidente (‘landowner’) a Imoschi”, who donated “diverse monete”; Spiridion Petrovich, “f.f. d’I.R. Aggiunto alla Pretura di Dernis (= Drniš)”, who donated “una moneta antica”; the Baron of Waldstätten, “I.R. Maggiore di piazza a Spalato”, who donated “un buon numero di monete antiche e di gran valore”, and the Reverend

1832.**1. Anonimno 1832b:**

24. svibnja 1832. Wenzel Alois Vetter von Lilienberg, drugi austrijski guverner Dalmacije (1831. – 1840.), razgledao je numizmatičku zbirku Carla Lanze (vidi 1834.6) u Splitu.

2. Anonimno 1832c:

Ove attualmente è fabbricata Ragusa-Vecchia si pretende essere stata la situazione dell'antica città di Epidaurò (talijansko ime Cavtata) [...]. Nella primavera p.p. (passata da poco, i.e. prošlog) dissodandovi un terreno si scopersero sotterra [...] 33 monete antiche di rame, metallo di corinto (sic) o d'argento [...] alcuni pezzi di mosaico di pitture (sic), una chiave di metallo ed altri piccoli ordegni (sic).

„Pretpostavljeno je da je mjesto antičkoga grada Epidaura danas mjesto Starog Dubrovnika [...].

Prošlog proljeća za vrijeme prekopavanja polja nađena su 33 antička bakrena novca, metalni (brončani?) novac Korinta, ili srebrni, zakopani ispod zemlje [...] nekoliko komada mozaika u bojama, metalni ključ i drugi mali predmeti.“

Opisano je otkriće 33 brončana ili srebrna novca (vjerojatno ostava?) u polju u Cavtatu.

1833.**1. Anonimno 1833a:**

Grof von Lilienberg javno zahvaljuje građanima koji su darovali novac i druge predmete novoosnovanom Muzeju Dalmacije, Dubrovnika i Kotora. To su Ivan Brozović, profesor humanističke iz Splita, koji je darovao *alcune medaglie* (nekoliko komada novca); Ivan Ante Buljan iz Sinja darovao je *alcune medaglie e diversi vasi* (nekoliko komada novca i različite posude); Josip Čobrnčić, c. k. prefekt Gimnazije u Splitu, darovao je *alcune medaglie* (nekoliko komada novca); Antonio Coron, c. k. sudac u Imotskom, darovao je *alcune medaglie* (nekoliko komada novca); Eduardo Griès de Ronce (*sic*; Eduard Griez de Ronse), politički sudac u Splitu, darovao je *un buon numero di medaglie antiche* (veću količinu antičkog novca); Nicolò Franceschi, c. k. vicekapetan luke Zadar, darovao je *diverse monete* (različiti novac); Ivan Marija Ipsić, c. k. službenik suda u Visu, darovao je *diversi vasi ed una quantità di monete antiche* (različite posude i određeni broj komada antičkog novca); Pietro Marce, općinski predsjednik i posjednik u Imotskom, darovao je *diverse monete* (različiti novac); Spiridon Petrović, vršilac dužnosti c. k. pristava pri sudu u Drnišu, darovao je *una moneta antica* (jedan antički novac), barun Waldstätten, c. k. major utvrde u Splitu, da-

pp. 256, 258-260; Nisiteo 1837a and 1837c; Ostoich 1838; Anonymous 1842a; Fenzi 1843b; Kovacevich 1843; Ostoich 1844a and 1844b; U. R. 1843a and 1843b; U. R. 1844a and 1844b.

pendini 1833; Anonimno 1834a; Capor 1835a; Capor 1839, str. 256, 258-260; Nisiteo 1837a; Nisiteo 1837c; Ostoich 1838; Anonimno 1842a; Fenzi 1843b; Kovacevich 1843; Ostoich 1844a; Ostoich 1844b; U. R. 1843a; U. R. 1843b; U. R. 1844a; U. R. 1844b.

Father Luigi Zambianchi, “Guardiano de’ Minori Osservanti a Lissa”, who donated “diverse medaglie antiche”.

2. Anonymous 1833b:

A list of benefactors who was donated coins to the Zadar Museum comprises Giovanni Battista and Orazio di Ponte of Zadar, who gave 10 silver coins, including a Roman Republican coin and 6 Roman imperial coins, and 40 bronze coins, of which “12 imperiali dei buoni tempi, e le altre delle epoche successive.” Giovanni Riepl, “Commissario montanistico a Dernis,” donated “sette medaglie d’argento, alquante di rame” (i.e., ‘7 silver coins, several copper coins’).

3. Anonymous 1833c:

‘An ancient silver coin’ was had donated to the Zadar Museum by Giuseppe Puolevich Bartulovich, “podestà a Macarsca (= Makarska). Bartolomeo Eres (= don Bariša Ereš),⁷ parish priest of Viddo (= Vid, NW of Metković), donated 153 ‘ancient coins, several of copper’, and 57 silver coins; Giuseppe Fontana, and administrator of the Pretura of Lesina, donated ‘an ancient silver coin’ and ‘4 coins said to be of copper’; Steffano (sic) Giurgovich, “negoziante e fabbricatore di rosolj a Zara”, donated 6 ancient silver and 12 ancient copper coins; Antonio Guina “canonico della cattedrale di Spalato” donated “una medaglia grande d’argento” and ‘an ancient Roman silver coin’; Vincenzo Mora (sic; i.e., Mera), a lawyer “dirigente la commissione amministrativa di Beneficenza e podestà di Scardona (= Skradin)”, donated an ancient silver coin and a coin ‘said to be of bronze’; Girolamo Nani, “i.r. consigliere di governo e capitano del circolo di Spalato” donated 5 ancient silver coins and 104 (ancient) coins ‘said to be of copper’; Francesco Noncovich, “I.R. sardaro (= ‘commander of the department of the Territorial Force’) di Metcovich (= Metković)”, donated 6 ancient silver coins and 32 (ancient) coins ‘said to be of copper’ that had been found at Vid; Marco Polich “vice sardaro a Vergoraz (= Vrgorac)”, donated “alcune monete antiche di argento, ed altre di bronzo (‘some ancient silver coins and other coins made of bronze’)”; Marino Roich, “controllore delle contribuzioni di Spalato”, donated 7 ancient silver coins and 14 (ancient) coins “dette di rame e ottone” (‘said to be of copper and brass’); Leopoldo Segner, “percettore delle contribuzioni di Traù (= Trogir)”, and dr. Giuseppe Nutrizio, donated 4 ancient silver coins and 11 copper coins; Giovanni Sorrari, “pubblico notajo ed assessore municipale a Zara”, donated 3 ancient silver coins; (Stefano) Tadič, “segretario comunale” of Makarska, donated 10 ancient silver coins and 45 (ancient) copper coins; Filippo Vucovich of Makarska donated 5 ancient silver coins and 6 (ancient) copper coins.

rovao je *un buon numero di monete antiche e di gran valore* (veću količinu antičkog novca velike vrijednosti); svećenik otac Luigi Zambianchi, gvardijan samostana Male braće u Visu, darovao je *diverse medaglie antiche* (različite primjerke antičkog novca).

2. Anonimno 1833b:

Na popisu dobročinitelja koji su darovali novac zadarskom Muzeju su Giovanni Battista i Orazio di Ponte iz Zadra koji su darovali deset komada srebrnog novca uključujući rimski republikanski novac i šest komada rimskoga carskog novca te još 40 brončanih komada među kojima je 12 *imperiali dei buoni tempi, e le altre delle epoche successive* (12 carskih iz dobrih vremena i drugi iz sljedećih razdoblja). Giovanni Riepl, rudarski komesar u Drnišu, darovao je *sette medaglie d’argento, alquante di rame* (sedam komada srebrnog novca i još nekoliko od bakra).

3. Anonimno 1833c:

Josip Puolević Bratulović, načelnik Makarske, darovao je zadarskom Muzeju „jedan antički srebrni novac“. Don Bariša Ereš, župnik u Vidu, sjeverozapadno od Metkovića, darovao je 153 „antička novca, nekoliko brončanih i 57 komada srebrnog novca“.⁷ Giuseppe Fontana, službenik suda u Hvaru, darovao je „antički srebrni novac“ i „četiri komada novca koji bi trebali biti brončani“; Stjepan Gjurković, trgovac i proizvođač likera od ruže – rožolja iz Zadra, darovao je šest primjeraka antičkog srebrnog novca i 12 komada brončanog novca; Ante Guina, kanonik splitske katedrale, darovao je *una medaglia grande d’argento* (veliki srebrni novac) i „antički rimski srebrni novac“; Vincenzo Mora (sic; i.e. Mera), upravitelj javne dobrotvornosti i načelnik Skradina, darovao je antički srebrni novac i novac „koji bi trebao biti brončani“; Girolamo Nani, c. k. savjetnik vlade i okružni poglavar u Splitu, darovao je pet komada antičkog srebrnog novca i 104 (antička) novca „za koji je rečeno da je brončani“; Frano Nonković, c. k. serdar (= vojni zapovjednik odjela teritorijalnih snaga – *forza territoriale*) iz Metkovića, darovao je 6 antičkih srebrnih novaca i 32 (antička) novca „koji bi trebali biti bakreni“, a nađeni su u Vidu; Marko Polić, vicesardar iz Vrgorca, darovao je *alcune monete antiche di argento, ed altre di bronzo* (nekoliko komada antičkog srebrnog novca i drugi od bronze); Marino Roić, kontrolor prihoda (poreza) iz Splita, darovao je sedam komada antičkog srebrnog novca i 14 antičkog *dette di rame e ottone* (koji bi trebao biti od bakra i mjedi); Leopold Segner, revizor prihoda (poreza) iz Trogira, i dr. Giuseppe Nutrizio darovali su četiri srebrna antička novca i 11 bakrenih; Giovanni Sorrari, javni bilježnik i općinski predsjednik u Zadru, darovao je tri antička srebrna novca; (Stjepan) Tadić, općinski tajnik Makarske, darovao je 10 komada srebrnog i 45 (antičkog) brončanog novca; Filip Vuković iz Makar-

7 See Duplančić 1999 regarding don B. Ereš. I owe this reference to M. Bonačić Mandinić.

7 O don B. Erešu vidi Duplančić 1999. Na ovaj rad me uputila M. Bonačić Mandinić.

4. Anonymous 1833d, pp. 209, 213, 217-218:

Giorgio Beros, "segretario comunale del Castello S. Pietro (= possibly Supetar, island of Brač)" donated 4 silver coins and 2 copper coins to the Zadar Museum; dr. Francesco Bulat, "i.r. pret. ("pretore") della Brazza (= island of Brač)", donated "una cornioletta antica rinvenuta a Lissa ('an ancient small carnelian found at Vis') and 30 ancient silver coins; Matteo Capor (= Matija Kapor), "membro della commissione amministrativa di pubblica beneficenza, e dell'i.r. commissione agraria a Curzola (= Korčula)", donated 'a series of 18 bronze coins of the Roman emperors who persecuted the Church'; Paolo (de) Caralipeo, "podestà d'Almissa (= Omiš)" donated 'some ancient copper coins'; don Pietro Carstullovich, parish priest of Scip (= Škrip, island of Brač),⁸ donated 7 Roman coins; Cesare Cernizza, "possidente ('landowner') di Zara", donated 6 ancient silver coins; don Giorgio Cicarelli, parish priest of Pucischie (= Pučišća, island of Brač), donated 36 ancient copper coins and 4 ancient silver coins; Antonio Coron, "I.R. pretore a Imoschi", donated 3 silver coins and 3 copper coins; Giovanni Luca (de) Garagnin⁹ donated 28 "medaglie classificate"; don Giovanni Gospodnetich, parish priest of Postire (= Postira, island of Brač), donated '10 assorted coins'; Coriolano (de) Grazio, "podestà di Traù", donated 4 silver coins and 4 copper coins; Luca Jandriscoff, "I.R. cancellista circolare" at Split, donated a gold coin, 6 silver coins and 34 copper coins; Giovanni Nicolich, "capo locale di Scip", donated 'a silver coin and 10 coins of a different metal'; Tommaso Noncovich, "i.r. sardaro di Fortopus (= Opuzen)", donated 'a large ancient silver coin'; dr. Giovanni Battista (de) Pellegrini Danieli, "i.r. Pretore di Sign", donated 25 ancient copper coins and 11 ancient silver coins; Father Giovanni Radonich of Makarska donated 13 ancient copper coins and 1 ancient silver coin; don Francesco Scarneo, "rev. Cooperatore parrocchiale di Milnà (= Milna, island of Brač)", donated 2 coins, one of which 'of extraordinarily large size'; Giovanni Sirovizza, "i.r. serdaro d'Arbe (= island of Rab, in northern Dalmatia)", donated 4 Roman silver coins; Steffano (sic) Turich, "possidente" of Imotski, donated 3 ancient silver coins.

5. Anonymous 1833e:

Casimiro Forlani, "segretario comunale a Dernis", donated 40 ancient coins to the Zadar Museum.

6. Anonymous 1833f:

Matteo Adrario, "i.r. assistente stradale", donated to the Zadar Museum 2 coins found in the ruins of a site named Kukalj,

ske darovao je pet komada srebrnog i šest komada bakrenog antičkog novca.

4. Anonimno 1833d, str. 209, 213, 217-218:

Juraj Beroš, općinski tajnik u *Castello S. Pietro* (vjerojatno Supetar na Braču), darovao je zadarskom Muzeju četiri primjerka srebrnog i dva primjerka bakrenog novca; dr. Frane Bulat, c. k. sudac na Braču, darovao je *una cornioletta antica rinvenuta a Lissa* (malu antičku gemu od karneola koja je bila nađena u Visu) i 30 komada antičkog brončanog novca; Matija Kapor, član javne dobrotvornosti i c. k. povjerenstva za poljoprivredu na Korčuli, darovao je „seriju od 18 komada brončanog novca rimskih careva koji su progonili kršćane (Crkvu)“; Paolo (de) Caralipeo načelnik Omiša, darovao je "nekoliko komada antičkog novca"; don Petar Krstulović, župnik u Škripu na Braču,⁸ darovao je sedam primjeraka rimskog novca; Cezare Cernizza, posjednik iz Zadra, darovao je šest komada antičkog srebrnog novca; don Juraj Cicarelli, župnik iz Pučišća na Braču, darovao je 36 primjeraka antičkoga bakrenog i četiri primjerka antičkog srebrnog novca; Antonio Coron, c. k. sudac u Imotskome, darovao je tri srebrna i tri brončana primjerka; Ivan Luka Garagnin⁹ darovao je 28 *medaglie classificate* (28 komada klasificiranog novca); don Ivan Gospodnetić, župnik iz Postira na Braču, darovao je "deset probраних primjeraka novca"; Coriolano (de) Grazio, načelnik Trogira, darovao je četiri srebrna i četiri bakrena novca; Luca Jandriscoff, c. k. okružni pisar u Splitu, darovao je zlatnik, šest srebrnjaka i 34 bakrena novca; Ivan Nikolić, mjesni glavar u Škripu, darovao je „srebrnjak i 10 komada novca od različitog metala“; Toma Nonković, c. k. serdar u Opuzenu, darovao je „veliki antički srebrni novac“; dr. Giovanni Battista (de) Pellegrini Danieli, c. k. sudac u Sinju, darovao je 25 antičkih primjeraka bakrenog novca i 11 antičkih srebrnjaka; otac Ivan Radonić iz Makarske darovao je 13 komada antičkog bakrenog novca i jedan antički srebrni; don Frane Scarneo, vlč. župni pomoćnik u Milni na Braču, darovao je dva primjerka novca od kojih je jedan „izrazite veličine“; Ivan Sirovica, c. k. serdar na Rabu, sjeverna Dalmacija, darovao je četiri rimska srebrna novca; Stjepan Turić, posjednik iz Imotskoga, darovao je tri antička novca.

5. Anonimno 1833e:

Casimiro Forlani, općinski tajnik iz Drniša, darovao je zadarskom Muzeju 40 komada antičkog novca.

6. Anonimno 1833f:

Matteo Adrario, c. k. pomoćnik za ceste, darovao je zadarskom

8 The discovery of 15 coins "in un Orto di Scip ('in a vegetable garden at Škrip') in 1660 was mentioned by Ciccarelli 1802, p. 101. See also Id., p. 18 and Ciccarelli 1811, p. 58 (for a hoard (?) of early Roman Imperial coins found on the island of Brač and discussed by Nicolò Michieli-Vitturi in 1704 in a lost manuscript).

9 See Duplančić 2006 about the Garagnin coin collection from Trogir.

8 Otkriće 15 komada novca u jednom povrtnjaku u Škripu 1660. spomenuo je Ciccarelli 1802. str. 101. Vidi još Id., str. 18, i Ciccarelli 1811, str. 58 (za ostavu? ranocarskoga rimskog novca na Braču, o čemu je raspravljao Nikola Michieli-Vitturi 1704. godine u izgubljenom rukopisu).

9 Vidi Duplančić 2006, o numizmatičkoj zbirci Garagnin iz Trogira.

in the environs of Benkovac; Giovanni Brosovich, a professor at the i.r. Ginnasio in Zadar, donated 8 ancient silver coins and 20 ancient copper coins (including 5 Greek coins), all in good condition; Nicolò Franceschi, "i.r. vice-capitano di Porto a Zara", donated 2 'very rare ancient Greek silver coins'; the 'very reverend Padre Guardiano' of the Franciscan convent at Imotski donated 50 ancient copper coins and 5 ancient silver coins; Francesco Hölzl, "i.r. ispiciente stradale", donated an ancient iron (*sic*) coin and an ancient silver coin found in the excavations conducted at the site of Asseria (near Podgrađe) by order of the Count of Lilienberg.

7. Anonymous 1833g:

Dott. Domenico Agostini, "i.r. fisico circolare a Cattaro (= Kotor, in Montenegro)", donated 7 ancient copper coins to the Zadar Museum; Vincenzo Ballovich, "canonico della cattedrale di Cattaro", donated 2 ancient silver coins; Cristoforo Ballovich from Perasto (= Perast, in Montenegro) donated 3 ancient silver coins and 2 ancient copper coins; Andrea Zaccaria Barbetta from Kotor donated 1 ancient silver coin and 40 ancient copper coins; Giovanni Crisomali, "i.r. pretore di Budua (= Budva)", donated 3 ancient silver coins and 5 ancient copper coins; Vincenzo Crillovich, "podestà di Perasto", donated a gold coin and 3 ancient copper coins; Spiridione Frati, "i.r. cancellista, interprete circolare a Cattaro", donated 6 ancient copper coins; Giorgio Fovanovich, "possidente a Risano (= Risna, in Montenegro)", donated an ancient silver coin and 20 (ancient) copper coins.

8. Appendini 1833, p. 232 (*sic*; misnumbered):

The existence of an archaeological site on the beach known as Banichi or Tansko in the environs of Cavtat (SE of Dubrovnik) is documented by the presence of ruins and by "le antiche monete che di quando in quando si ritrovano" ('the ancient coins that are found from time to time').

1834

1. Anonymous 1834a:

This is the second installment of Anonymous 1833g. The benefactors who gave coins to the Zadar Museum include Gabriele Ivacich, "i.r. amministratore del circolo di Cattaro", who donated 12 ancient silver coins and 40 ancient copper coins; Teodoro Ivellich, "possidente di Risano", who donated 4 (ancient?) silver coins; Pietro Lazzari, "possidente di Perzagno (= Prčanj, Bay of Kotor, in Montenegro)", who donated '6 ancient Egyptian copper coins and 5 (?) silver coins', 44 ancient Roman coins, 1 (Roman?) gold coin and 1 (Roman?) silver coin. Lazzari also donated various other Egyptian antiquities (possibly of

Muzeju dva primjerka novca nađenog na ruševinama na položaju Kukalj u okolici Benkovca; Ivan Brozović darovao je osam antičkih srebrnjaka i 20 primjeraka antičkog bakrenog novca, uključujući pet primjeraka grčkog novca, svi dobro sačuvani; Nicolò Franceschi, vicekapetan luke Zadar, darovao je dva „vrlo rijetka grčka srebrna novca“; vlč. gvardijan franjevačkog samostana u Imotskom darovao je 50 komada antičkog bakrenog novca; Francesco Hölzl, c. k. nadzornik za ceste, darovao je stari željezni (*sic*) novac i antički srebrni novac nađen na istraživanjima Aserije, blizu Podgrađa, vođenima po zapovijedi grofa Lilienberga.

7. Anonimno 1833g:

Dr. Domenico Agostini, okružni liječnik u Kotoru, darovao je zadarskom Muzeju šest primjeraka antičkog bakrenog novca; Vincenzo Balović, kanonik katedrale u Kotoru, darovao je dva antička srebrna novca; Kristofor Balović iz Perasta (Crna Gora), darovao je tri antička srebrna novca i dva bakrena; Andrea Zaccaria Barbetta iz Kotora darovao je jedan srebrni antički novac i 40 brončanih; Giovanni Crisomali, c. k. sudac iz Budve, darovao je tri srebrnjaka i pet primjeraka bakrenog antičkog novca; Vincenzo Krilović, načelnik Perasta, darovao je jedan zlatnik i tri brončana primjerka antičkog novca; Spiridone Frati, c. k. pisar i okružni prevoditelj u Kotoru, darovao je šest komada antičkog bakrenog novca; Juraj Fovanović, posjednik iz Risna (Crna Gora), darovao je antički srebrni novac i 20 primjeraka antičkog bakrenog novca.

8. Appendini 1833, str. 232

(*sic*; pogrešno numerirana stranica):

Postojanje arheološkog lokaliteta na plaži Banići ili Tansko u okolici Cavtata (jugoistočno od Dubrovnika) potvrđeno je ostacima ruševina i *le antiche monete che di quando in quando si ritrovano* (povremenim nalazima antičkog novca).

1834.

1. Anonimno 1834a:

Ovo je drugi nastavak nepoznatog autora iz 1833. godine. Dobročinitelji koji su darovali novac zadarskom Muzeju su Gabriel Ivacich, c. k. okružni službenik iz Kotora, darovao je 12 komada antičkog srebrnog novca i 40 komada bakrenog; Teodor Ivelić, posjednik iz Risna, darovao je četiri (antička?) brončana novca; Pietro Lazzari, posjednik iz Prčnja (Bokokotorski zaljev, Crna Gora), darovao je „šest komada starog egipatskog bakrenog novca, pet srebrnjaka“, 44 komada rimskog novca, jedan (rimski?) zlatnik i jedan (rimski?) srebrnjak. Lazzari je isto tako darovao različite egipatske antikvitete (možda su bili nađeni u Dalmaciji).¹⁰ Jakov Livić, c. k. privremeni okružni taj-

10 Vidi Selem 1961-1962; Selem 1965-1967; Selem 1997; Tomorad 2004,

Dalmatian provenience).¹⁰ Giacomo Livich, “i.r. provvisorio segretario circolare a Cattaro”, donated 14 ancient Roman copper coins ‘with good reverse types’ and a rare gold coin of the late Roman Empire; all of them were in very good condition. Giuseppe Mazzarovich, “abate parroco decano di Perasto”, donated 2 ancient silver coins. Demetrio Micula, “possidente di Budua”, donated 12 ancient silver coins and 12 ancient copper coins. Dr. Francesco Florido Nachich, “commissario circolare di Zara”, donated 30 ancient coins in good condition, (including) 11 Roman Republican and Roman Imperial silver coins in good condition, some of which are rare. Giovanni di Martino Novacovich, “possidente di Dernis”, donated 10 ‘ancient Imperial coins of various sizes’, in good condition. Pietro Pecota, “i.r. ingegnere circolare in Zara”, donated 8 Roman republican silver coins, rare and in very good condition, and 15 ‘ancient Imperial copper coins of various sizes, in good condition. Steffano (*sic*) Patcovich, “podestà di Knin”, donated 14 Roman silver coins, a late Roman gold coin, and 10 assorted Roman Imperial copper coins; the gold coin and the silver coins were said to be in good condition and some of them were rare.

2. Anonymous 1834b:

A list of benefactors of the Zadar Museum includes Dr. Francesco Bulat (of Brač), who donated a silver coin and 2 copper coins, and don Pietro Carstulovich (*sic?* Cf. 1833d), parish priest of Škrip, who donated 7 ancient copper coins.¹¹ Giovanni Colludrovich, “Vice-segretario dell’i.r. Intendenza di (the next word is garbled)”, donated 2 ‘handsome and well preserved’ Greek silver coins and 7 Roman silver coins; Giovanni Delich of Split donated 190 ancient coins, including 3 silver coins; Erez (*sic*; probably don Bariša Ereš), parish priest of Vid, donated 3 ancient Greek coins (2 of which in silver and 1 gilded); Lucio Giurichievich, “Sindaco di Neresi (= Nerežišća, island of Brač)”, donated 2 ancient copper coins.

3. Anonymous 1834c:

Luca Jandrieskoff (*sic*; cf. 1833d), “i.r. Cancellista circolare a Spalato”, donated 102 ancient Greek and Roman coins in good condition to the Zadar Museum; Giovanni Liepopilli, “i.r. Attuario pretorile a Traù”, donated 7 (Roman) Imperial copper coins and 5 silver coins, including 3 Greek coins, in good condition; Giuseppe Antonio Mari, friar of the Franciscan convent in Vissovaz (= island of Visovac, Krka), donated 12 ancient (Roman) Imperial copper coins; Girolamo Nani, “i.r. Consigliere di governo, capitano circolare” at Split, donated 9 coins in good condition, including one in silver; Francesco Noncovich, “i.r. Serdaro in Narenta (= Metković, environs?)”, donated 5 ancient silver coins and 10 ancient copper

nik iz Kotora, darovao je 14 komada rimskoga bakrenog novca „s dobrim tipovima reversa“ i rimski zlatnik kasnocarskog razdoblja; svi su vrlo dobro sačuvani. Josip Macarović, opat župnik dekan iz Perasta, darovao je dva antička srebrna novca. Dimitrije Mikula, posjednik iz Budve, darovao je 12 komada antičkoga srebrnog novca i 12 komada bakrenog. Dr. Frane Florido Nakić, okružni komesar iz Zadra, darovao je 30 komada dobro sačuvanog antičkoga novca, uključujući 11 srebrnjaka, dobro sačuvanih rimskih republikanskih i rimskih carskih primjeraka. Neki od njih su raritetni. Ivan Martinov Novaković, posjednik iz Drniša, darovao je 10 komada dobro sačuvanoga „rimskoga carskog novca različitih veličina“. Petar Pekota, c. k. okružni inženjer u Zadru, darovao je osam komada srebrnog, raritetnog, vrlo dobro sačuvanog rimskog republikanskog novca i 15 komada „rimskoga bakrenog, dobro sačuvanog carskog novca, različitih veličina“. Stjepan Patković, načelnik Knina darovao je 14 komada rimskoga srebrnog novca, kasnoantički zlatnik i 10 komada odabranoga rimskog carskog bakrenog novca; zlatnik i srebrnjaci su navodno dobro sačuvani, a neki od njih su raritetni primjerci.

2. Anonimno 1834b:

Na popisu donatora zadarskog Muzeja nalazimo dr. Franu Bulata (s Brača), koji je darovao jedan srebrni novac i dva bakrena, i don Petra Krstulovića (vidi 1833d), župnika Škripa (na Braču), koji je darovao sedam komada antičkoga bakrenog novca.¹¹ Ivan Koludrovich, vice-tajnik c. k. uprave za... (riječ je nejasna), darovao je dva „lijepa i dobro sačuvana“ grčka srebrna novca i sedam komada rimskoga srebrnog novca; Ivan Delić iz Splita darovao je 190 primjeraka antičkoga novca, uključujući tri srebrna; Erez (*sic*, vjerojatno don Bariša Ereš), župnik Vida, darovao je tri primjerka staroga grčkog novca (dva srebrna i jedan pozlaćeni); Lucij Juričević, načelnik Nerežišća na Braču, darovao je dva antička bakrena novca.

3. Anonimno 1834c:

Luca Jandriscoff (vidi 1833d), c. k. okružni pisar iz Splita, darovao je Muzeju u Zadru 102 primjerka antičkoga grčkog i rimskog novca, dobro sačuvanog; Giovanni Liepopilli, c. k. sudski aktuar u Trogiru, darovao je sedam primjeraka (rimskoga) carskog bakrenog novca i pet srebrnjaka, od kojih su tri grčka, dobro sačuvana; Giuseppe Antonio Mari, fratar u franjevačkom samostanu na Visovcu (otočić Visovac na Krki), darovao je 12 primjeraka rimskoga carskog novca; Jerolim Nani, c. k. vladin savjetnik, okružni kapetan u Splitu, darovao je devet primjeraka dobro sačuvanoga novca, od kojih je jedan srebrni; Frane Nonković, c. k. serdar u neretvanskom kraju (okolica Metkovića?), darovao je pet primjeraka antičkoga srebrnog novca i deset pri-

10 See Selem 1961-1962, 1963-1965, 1997; Tomorad 2004, pp. 86-91, 97-98; Tomorad 2012. I owe these references to M. Bonačić Mandinić.

11 See Anonymous 1833d.

str. 86-91, 97-98; Tomorad 2012. Podaci M. Bonačić Mandinić.

11 Vidi Anonimno 1833d.

coins; Giorgio Persiche, “i.r. Deputato sanitario al rastello (*sic*) di Han (= NE of Sinj?)”, donated 45 coins of different metals, (and/or including) 8 silver coins (that were) ‘said to be ancient’; Arsenio Popovich, “i.r. Deputato sanitario a Imoschi”, donated 34 ancient coins; Angelo Vidovich, “i.r. Cancelliere della pretura di Knin”, donated 14 Roman Imperial copper coins in good condition and 13 silver coins, some of which were ancient.

4. Anonymous 1834d:

Cristoforo Maria Ballovich of Perast donated an ancient silver coin and 10 ancient copper coins to the Zadar Museum; Gabriele Ivacich, “primo commissario amministratore circolare a Cattaro”, donated an ancient silver coin and 3 ancient copper coins; Demetrio Micula of Budva donated “una moneta d’oro, quattro monete di argento e due di rame antiche” (‘a gold coin, 4 silver coins and 2 ancient copper coins’); Giovanni Giuliano Micula, Marc’Antonio Micula, and Spiridione Micula of Budva, each donated “quattro monete di argento, e cinque di rame antiche” (‘4 silver coins, and 5 ancient copper coins’; or: ‘4 ancient silver coins, and 5 ancient copper coins’).

5. Anonymous 1834e:

Vincenzo Buratti, “amministratore dell’ I.R. pretura di Dernis”, donated 4 handsome Roman Republican silver coins in good condition to the Zadar Museum; Antonio Giurovich from Perzagno (= Prčanj, in Montenegro) donated 73 copper coins including ‘some ancient, some Roman coins’; Michele Zarcovich, “provvisorio professore di gramatica (*sic*) nel ginnasio di Spalato” donated ‘6 ancient copper medals’.

6. Ivačić 1834, p. 92:

In a biography of Carlo Lanza (1778-1834), who was a mayor of Split and the first director of Split’s Archaeological Museum in 1820-1832,¹² S. Ivačić mentions “la sceltissima collezione di medaglie ch’ei possedeva, delle quali alcune lo stesso Augusto Monarca si compiacque d’acceptare in dono” (= ‘the very select collection of coins that he owned,¹³ some of which the August

mjeraka antičkoga bakrenog novca; Giorgio Persiche, c. k. sanitarni povjerenik kod „raštela“ (vrsta karantene) u Hanu (sjeveroistočno od Sinja), darovao je 45 komada novca od različitih metala i/ili uključujući osam srebrenih, navodno antičkih; Arsen Popović, c. k. sanitarni povjerenik u Imotskome, darovao je 34 antička novca; Anđelo Vidović, c. k. sudski pisar u Kninu, darovao je 14 komada dobro sačuvanoga rimskoga carskog bakrenog novca i 13 srebrnjaka, od kojih su neki antički.

4. Anonimno 1834d:

Kristofor Marija Balović iz Perasta darovao je Muzeju u Zadru jedan antički srebrnjak i deset komada bakrenog novca; Gabriel Ivačić, prvi okružni komesar u Kotoru, darovao je antički srebrni novac i tri primjerka antičkog bakrenog novca; Dimitrije Mikula iz Budve darovao je *una moneta d’oro, quattro monete di argento e due di rame antiche* (jedan zlatnik, četiri srebrnjaka i dva primjerka antičkog bakrenog novca); Ivan Julijan Mikula, Markantonio Mikula i Spiridon Mikula iz Budve darovali su svaki *quattro monete di argento, e cinque di rame antiche* (četiri primjerka srebrnog i pet primjeraka antičkog bakrenog novca).

5. Anonimno 1834e:

Vicko Buratti, upravitelj c. k. suda u Drnišu, darovao je zadarском Muzeju četiri lijepa, dobro sačuvana primjerka rimskoga republikanskog srebrnog novca; Antun Đurović iz Prčnja (Crna Gora), darovao je 73 primjerka bakrenog novca, uključujući „nekoliko primjeraka starog novca, i nekoliko rimskih primjeraka“; Mihovil Žarković, privremeni profesor gramatike u Gimnaziji u Splitu, darovao je „šest komada antičkoga bakrenog novca“.

6. Ivačić 1834, str. 92:

U biografiji Carla Lanze (1778. – 1834.), gradonačelnika Splita i prvog ravnatelja AMS, 1820. – 1832.,¹² S. Ivačić spominje *la sceltissima collezione di medaglie ch’ei possedeva, delle quali alcune lo stesso Augusto Monarca si compiacque d’acceptare in dono* (zbirku najodabranijeg novca koju je on posjedovao,¹³ od kojih je isti

12 The archaeological museum in Split was founded to store and preserve the antiquities “che si trovassero quivi dispersi, o che rinvenuti si fossero in Salona mediante appositi scavi” (‘which would happen to be dispersed here, or that would be found at Salona through excavations conducted for that purpose’), as was pointed out by Lanza 1856, p. 3.

13 C. Lanza’s coin collection, which contained over 4000 coins according to Frane Bulić (Bulić 1925, p. 112, quoted by Duplančić, Kraljević 1988, p. 159, footnote 70; Špikić 2007, p. 379), was inherited by his son Francesco (1808-1892), who became a director of Zadar and Split’s Archaeological Museums. According to Anonymous 1847, p. 649, Lanza’s son “Dr. Francesco Lanza a Spalato [...], nella sua raccolta numismatica tiene pure parecchie monete dell’antica Issa ivi trovate, i diversi tipi delle quali sono in bronzo, la maggior parte inediti” (‘Dr. Francesco Lanza in Split [...], also has in his numismatic collection several coins of ancient Issa found at that site; their

12 Arheološki muzej u Splitu osnovan je kako bi se spremilo i sačuvalo starine *che si trovassero quivi dispersi, o che rinvenuti si fossero in Salona mediante appositi scavi* (koje su bile raspršene kao i one koje budu nađene u Saloni tijekom arheoloških istraživanja), kako je istaknuo sam Lanza 1856, str. 3.

13 Zbirku novca Carla Lanze u kojoj se nalazilo više od 4000 komada novca, prema don Frani Buliću (Bulić 1925, str. 112, citira Duplančić, Kraljević 1988, str. 159, bilj. 70; Špikić 2007, str. 379), naslijedio je njegov sin Francesco (1808. – 1892.), koji je postao ravnateljem Muzeja u Zadru i AMS. Prema Anonimno 1847, str. 649, Carlov sin Dr. Francesco Lanza a Spalato [...], nella sua raccolta numismatica tiene pure parecchie monete dell’antica Issa ivi trovate, i diversi tipi delle quali sono in bronzo, la maggior parte inediti. (Dr. Francesco Lanza u Splitu [...], u svojoj numizmatičkoj zbirci ima također nekoliko primjeraka novca antičke Ise, koji su ondje bili i nađeni; brončani su,

Monarch (i.e., the Austrian Emperor Francis I) himself was pleased to accept as a gift’).

Carlo Lanza donated some of his coins to the Austrian Emperor.¹⁴

1835

1. Anonymous 1835a:

D(on) Antonio Goich, parish priest of Promina, donated a Roman Republican silver coin, in very good condition, and a Roman Imperial silver coin, to the Zadar Museum.

2. Anonymous 1835b, pp. 149-150:

The author mentions “il raguseo De Giorgi¹⁵ il quale morì [...] nel 1736. Questo dotto già celebre per altri lavori letterarii illustrò ben mille medaglie greche e romane” (“De Giorgi from Dubrovnik, who died ... in 1736. This scholar, already famous for other works of literature, described at least a thousand Greek and Roman coins”). Some of these descriptions, which were provided to the anonymous author by father Innocenzo Ciulich of Dubrovnik, include a tetradrachm of Lysimachus, a Roman Republican denarius, and a denarius of Antoninus Pius that are listed as follows:

1. O/ Youthful (male) head wearing a diadem.
R/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΥΣΙΜΑΧΟΥ Athena carrying spear and shield. Below, trident.
Tetradrachm; cf. *SNG Copenhagen Thrace*, no. 1124 (c. 297-281 B.C. and later).
2. O/ Head of Ancus Marcius.
R/ AQV MAR PHILIPPVS Aqueduct.
Denarius; cf. *RRC*, no 425/1 (Rome, 56 B.C.).
3. O/ ANTONINVS AVG PIVS DD
R/ TEMPLVM DIVI AVG REST COS IIII Hexastyle temple.
Denarius; cf. *RIC III*, p. 44, no. 143 (but octastyle temple on R/; Rome, 145-161).

preuzvišeni car sa zadovoljstvom primio na dar).

Carlo Lanza je neke primjerke iz svoje zbirke darovao austrijskom caru Franji I.¹⁴

1835.

1. Anonimno 1835a:

Don Ante Goić, župnik Promine, darovao je zadarskom Muzeju vrlo dobro sačuvan rimski republikanski srebrni novac i rimski carski srebrni novac.

2. Anonimno 1835b, str 149-150:

Autor članka spominje *il raguseo De Giorgi¹⁵ il quale morì [...] nel 1736. Questo dotto già celebre per altri lavori letterarii illustrò ben mille medaglie greche e romane*” (Dubrovčanina De Giorgi koji je umro 1736. godine. Ovaj znanstvenik, već otprije poznat po književnim djelima, opisao je najmanje tisuću primjeraka grčkoga i rimskog novca). Kako je autora obavijestio otac Innocent Čulić iz Dubrovnika, neki od tih opisa, kako je dalje nabrojeno, uključuju tetradrahmu Lizimaha, rimski republikanski denar i denar Antonina Pija:

1. AV/ Mladolika (muška) glava s dijademom.
RV/ ΒΑΣΙΛΕΩΣ ΔΥΣΙΜΑΧΟΥ Atena nosi koplje i štit. Ispod trozubac.
Tetradrahma; *SNG Copenhagen Thrace*, br. 1124 (c. 297. – 281. g. pr. Kr. i kasnije).
2. AV/ Glava Anka Marcija.
RV/ AQV MAR PHILIPPVS Akvedukt.
Denar; *RRC*, br. 425/1 (Rim, 56. g. pr. Kr.).
3. AV/ ANTONINVS AVG PIVS DD
RV/ TEMPLVM DIVI AVG REST COS IIII Hram sa šest stupova.
Denar; *RIC III*, str. 44, br. 143 (ali na reversu hram s osam stupova na pročelju; Rim, 145. – 161. g.)

different types are in bronze, and most of them are unpublished’). Two coins of Herakleia found near Split, and a coin of Pharos in Lanza’s collection, are described by Burton 1876, pp. 272-273 and 281. Lanza’s coin collection was not acquired by Split’s Archaeological Museum. Although it is not known whether it was stolen or sold abroad (see Duplančić 2019a, pp. 111-113, footnote 92), it may have been taken to Italy by F. Lanza after his retirement.

- 14 No record of Lanza’s gift has been found in the archives of the Münzkabinett and of the Antikenkabinett in Vienna’s Kunsthistorisches Museum, according to Manuela Laubenberger and Klaus Vondrovec. The numismatic collection of Zagreb’s Arheološki muzej has no coins that may have belonged to C. or F. Lanza. I am grateful to Tomislav Bilić for this information.
- 15 Possibly Ignjat Đurđević, 1675-1737. This identification was suggested by Arsen Duplančić (e-mail on February 20, 2023). Cf. Appendini 1802, pp. 15, 28, 104, 123; Ljubić 1856, pp. 147-148.

različitih tipova i najvećim dijelom neobjavljeni). Dva primjerka novca Herakleje, koji su nađeni u blizini Splita, i novac Farosa iz Lanzine zbirke objavio je Burton 1876, str. 272-273 i 281. Lanzinu numizmatičku zbirku nije nabavio AMS. Nije poznato je li bila ukradena ili rasprodana (vidi Duplančić 2019a, str 111-113, bilj. 92), a možda ju je Lanza nakon umirovljenja prenio u Italiju.

- 14 U Arhivu Numizmatičkog kabineta i Antičkog kabineta u Kunsthistorisches Museum u Beču nije zabilježeno da je Lanza darovao novac. O tome su me obavijestili Manuela Laubenberger i Klaus Vondrovec. Arheološki muzej u Zagrebu nema novca koji bi mogao pripadati C. ili F. Lanzi. Na podatku zahvaljujem Tomislavu Biliću.
- 15 Vjerojatno Ignjat Đurđević / Đorđić, 1675. – 1737. Na ovo mi je ukazao Arsen Duplančić (e-mail 20. veljače 2023). Appendini 1802, str. 15, 28, 104, 123; Ljubić 1856, str. 147-148.

3. Anonymous 1835c:

Gabriele Ivovich (*i.e.*, Ivacich), “amministratore circolare” at Kotor, donated 12 ancient silver coins to the Zadar Museum; Giuseppe Ivanovich of Dobrota (in Montenegro), donated 30 ancient silver coins and 9 ancient bronze coins; don Niccolò Muzio, “ex-canonico decano e vicario generale capitolare della soppressa diocesi di Nona (= Nin)” (‘the suppressed diocese of Nona’), donated 2 well-preserved and rare Roman Republican silver coins; Demetrio Ognenovich of Kotor, donated 3 ancient bronze coins; Giambattista Reggio of Castelnuovo (= Herceg Novi, in Montenegro), donated 8 ancient silver coins and 18 ancient bronze coins; Martino Vittanovich of Fortopus (= Opuzen), donated 2 medium-sized and 6 small bronze coins.

4. Anonymous 1835d, pp. 349-351, 353-355, 363-364:

This is another installment, with a different title, of the article begun in 1835b. After mentioning descriptions of “medaglie greche ritrovate per lo più in questa nostra provincia” (‘Greek coins found mostly in our province’), *i.e.*, in Dalmatia or perhaps in southern Dalmatia by De Giorgi, the author describes three groups of coins of Maximinus, Gordian III, and Philip I-II, including Roman Provincial issues of Viminacium, Nicopolis, Hadrianopolis, Nicaea, and Samos. It is unclear whether some of the writer’s comments about the presence of a patina, rust, and wear, refer to actual coins or to De Giorgi’s descriptions.

Each coin is listed below in chronological sequence, with addition or corrections within parentheses as needed:

1. O/ IMP. MAXIMINVS. PIVS. AVG Bust of Maximinus r. R/ PAX. AVGVSTI and S.C. Pax (standing l.) holding olive branch (and transverse scepter). Sestertius; cf. RIC IV², p. 145, no. 58 (Rome, c. March 235 – c. January 236).
2. O/ IMP. MAXIMINVS. PIVS. AVG Bust of Maximinus r. R/ VICTORIA. AVG and S.C. Victory (advancing l.) holding wreath and palm branch. Sestertius; cf. RIC IV², p. 145, no. 67 (Rome, c. March 235 – c. January 236). This coin was ‘covered by a green patina’.
3. O/ MAXIMINVS. PIVS. AVG. GERM Bust of Maximinus r. R/ SAL AVG. A.S.C. (*sic*). Salus with altar and serpent. Sestertius; cf. RIC IV², p. 147, no. 85 (with R/ SALVS SC and Salus seated l. feeding serpent rising from altar, Rome, January 236 – March-April 238).
4. Similar to the preceding, except that ‘the striking is not very successful’. Sestertius?
5. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r. R/ P.M. TR P. COS. P.P. Male figure. Antoninianus? Cf. RIC IV³, p. 23, nos. 68-69 (Rome, March-May (?) 240), (with R/ PM TR P II/III COS PP and Gor-

3. Anonimno 1835c:

Gabrijel Ivočić (*i.e.* Ivačić), okružni upravitelj u Kotoru, darovao je zadarskom Muzeju 12 primjeraka antičkih srebrnjaka; Josip Ivanović iz Dobrote (Crna Gora) darovao je 30 primjeraka antičkih srebrnjaka i devet primjeraka antičkoga brončanog novca; don Niccolò Muzio, bivši kanonik dekan i generalni kaptolski vikar ukinute ninske biskupije, darovao je dva primjerka dobro sačuvanoga i raritetnoga rimskog republikanskog srebrnog novca; Dimitrije Ognjenović iz Kotora darovao je tri primjerka antičkog brončanog novca; Giambattista Reggio iz Herceg Novog (Crna Gora), darovao je osam primjeraka antičkoga srebrnog i 18 primjeraka antičkoga brončanog novca; Martin Vitanović iz Opuzena darovao je 2 primjerka brončanog novca srednje veličine i šest primjeraka maloga brončanog novca.

4. Anonimno 1835d, str. 349-351, 353-355, 363-364:

Nastavlja se članak započet u 1835b, s drukčijim naslovom. Nakon spominjana opisa *medaglie greche ritrovate per lo più in questa nostra provincia* (grčkog novca najvećim dijelom nađenog u našoj pokrajini), tj. u Dalmaciji ili možda u južnoj Dalmaciji, koje je opisao De Giorgi – Đorđić. Autor opisuje tri skupine novca Maksimina, Gordijana III. i Filipa I. i II., uključujući rimske provincijalne emisije Viminacija, Nikopolisa, Hadrijanopolisa, Nikeje i Samosa. Nejasno je na što se odnose neke autorove primjedbe o patini, hrđi i istrošenosti, da li na stvarni novac ili na Đorđićeve opise.

Svaki novac dalje je poredan kronološkim redom, s dodatkom ili ispravkom u zagradama, ako je potrebno:

1. AV/ IMP. MAXIMINVS. PIVS. AVG Poprsje Maksimina d. RV/ PAX. AVGVSTI i S.C. Paks (stoji l.) drži granu masline (i žezlo poprečno). Sestercij; RIC IV², str. 145, br. 58 (Rim, c. ožujak 235. – c. siječanj 236.).
2. AV/ IMP. MAXIMINVS. PIVS. AVG Poprsje Maksimina d. RV/ VICTORIA. AVG i S.C. Viktorija (korača l.) drži vijenac i granu palme. Sestercij; RIC IV², str. 145, br. 67 (Rim, c. ožujak 235. – c. siječanj 236.). Ovaj novac imao je „zelenu patinu“.
3. AV/ MAXIMINVS. PIVS. AVG. GERM Poprsje Maksimina d. RV/ SAL AVG. A.S.C. (*sic*). Salus s oltarom i zmijom. Sestercij; RIC IV², str. 147, br. 85 (na reversu SALVS SC i Salus sjedi l., hrani zmiju koja se izdiže s oltara, Rim, siječanj 236. – ožujak/travanj 238.).
4. Sličan prethodnom, ali „kov nije uspješan“. Sestercij?
5. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d.

- dian sacrificing l. over altar); see also RIC IV³, p. 25, nos. 91-94 (Rome, 241-243); p. 29, no. 137a; p. 41, nos. 248B, 248C. For a denarius with these types see RIC IV³, p. 27, no. 115 (Rome, 241-243). This coin was described as “picciola, d’argento” (‘of small size, in silver’).
6. O/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Bust of Gordian III r.
R/ FIDES MILITVM and S.C. Fides (standing front), holding standard (and transverse scepter).
Sestertius; cf. RIC IV³, p. 43, no. 254a (Rome, end of July 238 – end of July 239).
7. O/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Bust of Gordian III r.
R/ PROVIDENTIA AVG and S.C. Female figure holding globe.
Sestertius; cf. RIC IV³, p. 43, p. 257a (Rome, 238 – end of July 239), (with R/ Providentia standing front), holding globe and transverse scepter. This coin was described as “grande, e ben fatta, ma alquanto ricoperta da una vernice verde (‘of large module and well-made, but largely covered with a green patina’).
8. O/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Bust of Gordian III r.
R/ VICTORIA AVG and S.C. Victory (advancing l.) holding wreath and palm branch.
Sestertius; cf. RIC IV³, p. 43, no. 258a (Rome, 238 – end of July 239).
9. O/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS Bust of Gordian III r.
R/] O.S [Female figure standing.
As or dupondius; cf. RIC IV³, p. 44, nos. 265b or 265c (Rome, end of 239), (with O/ legend IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG and R/ PM TR P II COS PP SC with Victory advancing r. This coin was described as “di mezzana grandezza” (‘of medium size’) and worn.
10. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r.
R/ [CON] CORDIA MILIT and S.C. Concordia seated (l. on throne) holding patera and double cornucopiae.
Sestertius; cf. RIC IV³, p. 47, no. 288a (Rome, 240), (with R/ legend CONCORDIA MILIT SC)
11. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. AVG Bust of Gordian III r.
R/ P.M.T.R.P. ... P.P. Figure holding branch.
Sestertius; cf. RIC IV³, p. 47, nos. 291 or 292a (Rome, 240), (with O/ legend IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG; R/ PM TR P II/III COS PP SC and Gordian sacrificing with patera in r. hand over altar and wand in l. hand); see also RIC IV³, p. 49, nos. 305-308 (Rome, 241-243). This coin was described as “grande, assai di buon lavoro, ma ricoperta di ruggine” (‘of large module, fine workmanship, but covered with rust’).
- RV/ P.M. TR str. COS. P.P. Muški lik.
Antoninijan? RIC IV³, str. 23, br. 68-69 (Rim, ožujak – svibanj (?) 240.), (na reversu PM TR P II/III COS PP i Gordijan l. prinosi žrtvu na oltaru); vidi još RIC IV³, str. 25, br. 91-94 (Rim, 241. – 243.); str. 29, br. 137a; str. 41, br. 248B, 248C. Za denar s ovim tipovima vidi RIC IV³, str. 27, br. 115 (Rim, 241. – 243.). Ovaj novac je opisan kao *picciola, d’argento* (mali srebrni).
6. AV/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Poprsje Gordijana III. d.
RV/ FIDES MILITVM i S.C. Fides (stoji *en face*), drži standardu (i žezlo poprečno).
Sestercij; RIC IV³, str. 43, br. 254a (Rim, kraj srpnja 238. – kraj srpnja 239.).
7. AV/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Poprsje Gordijana III. d.
RV/ PROVIDENTIA AVG i S.C. Ženski lik drži kuglu.
Sestercij; RIC IV³, str. 43, str. 257a (Rim, kraj srpnja 238. – kraj srpnja 239.), (na reversu Providencija stoji *en face*, drži kuglu i žezlo poprečno). Ovaj novac je opisan kao *grande, e ben fatta, ma alquanto ricoperta da una vernice verde* (velik i dobro napravljen, ali donekle prekriven zelenom patinom).
8. AV/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Poprsje Gordijana III. d.
RV/ VICTORIA AVG i S.C. Viktorija (korača l.) drži vijenac i granu palme.
Sestercij; RIC IV³, str. 43, br. 258a (Rim, 238. – kraj srpnja 239.).
9. AV/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS Poprsje Gordijana III. d.
RV/] O.S [ženski lik stoji.
As ili dupondij; RIC IV³, str. 44, br. 265b ili 265c (Rim, kraj 239.), (na aversu legenda IMP CAES M ANT GORDIANVS AVG; na reversu PM TR P II COS PP SC Viktorija korača d.) Ovaj novac je opisan kao *di mezzana grandezza* (srednje veličine) i istrošen.
10. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d.
RV/ [CON] CORDIA MILIT i S.C. Konkordija sjedi (l. na prijestolju), drži pateru i dvostruki rog obilja.
Sestercij; RIC IV³, str. 47, br. 288a (Rim, 240.), (na reversu legenda CONCORDIA MILIT SC).
11. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. AVG Poprsje Gordijana III. d.
RV/ P.M.T.R.P. ... P.P. Figura drži grančicu.
Sestercij; RIC IV³, str. 47, br. 291 ili 292a (Rim, 240.), (na aversu legenda IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG; RV/ PM TR P II/III COS PP SC i Gordijan prinosi nad oltarom žrtvu, s paterom u d. ruci i štapom u l. ruci); vidi još RIC IV³, str.

12. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r. R/ AETERNITATI AVG and S.C. Female figure holding globe. Sestertius; cf. RIC IV³, p. 48, no. 297a (Rome, 241-243), (but the R/ type is Sol standing front, raising r. hand and holding globe).
13. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r. R/ LAETITIA·AVG Laetitia holding 'bundle of flowers'. Sestertius; cf. RIC IV³, p. 48, no. 300a (Rome, 241-243), (with R/ LAETITIA AVG N SC and Laetitia standing l., holding wreath and anchor).
14. O/ IMP. GORDIANVS PIVS. FELIX Bust of Gordian III r. R/ IOVI STATORI and S.C. Jupiter (standing front, head r.) holding scepter and thunderbolt. Sestertius; cf. RIC IV³, p. 48, no. 298a (but with IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG on the obverse).
15. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r. R/ PM. TR. P. IIII. COS. II. PP Male figure holding globe. Sestertius; cf. RIC IV³, p. 49, no. 306a (with R/ PM TR P IIII COS II PP SC and Gordian standing r. holding globe and transverse spear; Rome, 241-243).
16. O/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Bust of Gordian III r. R/ LIBERTAS AVG Libertas (standing l.) holding *pileus* (and scepter). Sestertius; cf. RIC IV³, p. 50, no. 318a (Rome, 241-243).
17. O/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Bust of Gordian III r. R/ P.M.S. COL. VIM Personification of Moesia standing l. and holding her hands between a bull and a lion; in exergue, ANT (*sic*). Sestertius; the date in the exergue may have been AN I: cf. *SNG Hungary*, nos. 117-127 (Viminacium, 239-240).
18. O/ AVT. K.M. ANT. ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ (*sic*) AVT Bust of Gordian III r. R/ ΥΠΕΡΑΠΟΛ ΕC ΤΩΝ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ River god reclining and leaning on a vase. Nicopolis, 238-244; cf. *SNG München Taurische Chersones*, no. 484 (with R/ VII CAB ΜΟΔΕCΤΟV ΝΙΚΟΠΟΛΕΙΤΩΝ and Homonoia reclining to l.).
19. O/ Legend similar to the preceding. Bust of Gordian III r. R/ Female figure standing and holding cornucopiae. Nicopolis, 238-244; cf. *SNG München Taurische Chersones*, no. 483 (with R/ Nemesis standing l.).
20. O/ Similar to the preceding. R/ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ Man wearing toga with a staff or scepter in l. hand and r. hand raised. 49, br. 305-308 (Rim, 241. – 243.). Ovaj novac je opisan kao *grande, assai di buon lavoro, ma ricoperta di ruggine* (velik, fine izrade, ali prekriven hrdom).
12. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d. RV/ AETERNITATI AVG i S.C. Ženski lik drži kuglu. Sestercij; RIC IV³, str. 48, br. 297a (Rim, 241. – 243.), (ali na reversu Sol stoji *en face*, podiže d. ruku i drži kuglu).
13. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d. RV/ LAETITIA·AVG Leticija drži kiticu cvijeća. Sestercij; RIC IV³, str. 48, br. 300a (Rim, 241. – 243.), (na reversu LAETITIA AVG N SC i Leticija stoji l., drži vijenac i sidro).
14. AV/ IMP. GORDIANVS PIVS. FELIX Poprsje Gordijana III. d. RV/ IOVI STATORI i S.C. Jupiter (stoji *en face*, glava d.), drži žezlo i munju. Sestercij; RIC IV³, str. 48, br. 298a (ali na aversu IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG).
15. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d. RV/ PM. TR. P. IIII. COS. II. PP Muški lik drži kuglu. Sestercij; RIC IV³, str. 49, br. 306a (na reversu PM TR P IIII COS II PP SC i Gordijan stoji d., drži kuglu i poprečno ko-plje), (Rim, 241. – 243.).
16. AV/ IMP. GORDIANVS. PIVS. FEL. AVG Poprsje Gordijana III. d. RV/ LIBERTAS AVG Libertas (stoji l.) drži *pileus* (i žezlo). Sestercij; RIC IV³, str. 50, br. 318a (Rim, 241. – 243.).
17. AV/ IMP. CAES. M. ANT. GORDIANVS. AVG Poprsje Gordijana III. d. RV/ P.M.S. COL. VIM Personifikacija Mezije stoji l. i drži ruke između bika i lava, u odsječku, ANT (*sic*). Sestercij; datacija u odsječku je možda bila AN I: *SNG Hungary*, br. 117-127 (Viminacium, 239. – 240.).
18. AV/ AVT. K.M. ANT. ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ (*sic*) AVT Poprsje Gordijana III. d. RV/ ΥΠΕΡΑΠΟΛ ΕC ΤΩΝ ΝΙΚΟΠΟΛΙΤΩΝ Riječno božanstvo leži naslonjeno na posudu. Nicopolis, 238. – 244.; *SNG München Taurische Chersones*, br. 484 (na reversu VII CAB ΜΟΔΕCΤΟV ΝΙΚΟΠΟΛΕΙΤΩΝ i Homonoija leži l.).
19. AV/ Legenda slična prethodnoj. Poprsje Gordijana III. d. RV/ Ženski lik stoji i drži rog obilja. Nicopolis, 238. – 244.; *SNG München Taurische Chersones*, br. 483 (na reversu Nemeza stoji l.).

- Hadrianopolis, 238-244; cf. *SNG Hunterian Part I*, no. 912 (with R/ Serapis standing l., with r. arm raised and spear in l. hand). This coin was described as “grandicella” (‘rather large’).
21. O/ Similar to the preceding.
R/ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ Nude male figure standing and holding patera and branch.
Hadrianopolis, 238-244; cf. *SNG Hunterian Part I*, no. 914 (with R/ Hermes standing l., holding purse and caduceus). This coin was also described as “grandicella” (‘not very large’).
22. O/ M. ANT. ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ. (*sic*) AVT Bust of Gordian III.
R/ The legend ΝΙΚΑΙΕΩΝ between military standards.
Nicaea, 238-144; cf. *SNG Hunterian Part I*, nos. 1101-1102 (with O/ M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AV Radiate bust and R/ 4 military standards). This coin was described as “picciola” (‘small’).
23. O/ IMP... PHILIPPVS. AVG Bust of Philip I r.
R/ P.M. TR. P. II. Cos.... A.S.C. (*sic*) Man wearing toga, seated and holding globe.
Sestertius; cf. *RIC IV*³, p. 87, no. 148a (Rome, 245), (with O/ R/ PM TR P II COS PP SC and Philip seated l. on curule chair, holding globe and scepter).
24. O/ As the preceding.
R/ PM. TR. P.... COS.... and S.C. Female figure holding caduceus and cornucopiae.
As; cf. *RIC IV*³, p. 87, no. 149b (Rome, 246), p. 87, no. 150b (Rome, 247), p. 88, no. 153b (Rome, 248), with R/ Felicitas standing l., holding long caduceus and cornucopiae. This coin is described as “di grandezza mediocre” (‘of medium size’).
25. O/ IMP. M. IVL. PHILIPPVS. AVG Bust of Philip I r.
R/ FIDES MILITVM and S.C. Fides (standing l.) and holding two standards.
Sestertius; cf. *RIC IV*³, p. 90, no. 172a (Rome, 244-249).
26. O/ IMP. M. IVL. FILIPPVS. AVG (*sic*) Bust of Philip I r.
R/ FIDES EXERCITVVM and S.C. Four military standards.
Sestertius; cf. *RIC IV*³, p. 90, no. 171a (Rome, 244-249), (with O/ IMP M IVL PHILIPPVS AVG and R/ FIDES EXERCITVS SC).
27. O/ IMP. M. IVL. PHILIPPVS. AVG. Bust of Philip I r.
R/ VICTORIA. AVG. A.S.C. (*sic*) “Una corona e palma” (‘a wreath and palm branch’).
Sestertius; cf. *RIC IV*³, p. 92, no. 191a-192a (Rome, 244-249), (with R/ VICTORIA AVG SC and Victory running r. or l.).
20. AV/ Slično prethodnome.
RV/ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ Čovjek odjeven u togu sa štampom ili žezlom u l. ruci i podignutom d. rukom.
Hadrianopolis, 238. – 244. *SNG Hunterian Part I*, br. 912 (na reversu Serapis stoji l., podignute d. ruke i drži koplje u l. ruci). Ovaj novac je opisan kao *grandicella* (ovelik).
21. AV/ Slično prethodnome.
RV/ ΑΔΡΙΑΝΟΠΟΛΕΙΤΩΝ Muški goli lik stoji i drži pateru i granu.
Hadrianopolis, 238. – 244.; *SNG Hunterian Part I*, br. 914 (na reversu Hermes stoji l., drži torbicu i kaducej). Ovaj novac je isto tako opisan kao *grandicella* (ovelik).
22. AV/ M. ANT. ΓΟΡΔΙΑΝΟΣ. (*sic*) AVT Poprsje Gordijana III.
RV/ Legenda ΝΙΚΑΙΕΩΝ između vojnih standardi.
Nicaea, 238. – 144.; *SNG Hunterian Part I*, br. 1101-1102 (na aversu M ANT ΓΟΡΔΙΑΝΟC AV poprsje okrunjeno zrakastom krunom i na reversu 4 vojničke standarde). Ovaj novac je opisan kao *picciola* (mali).
23. AV/ IMP... PHILIPPVS. AVG Poprsje Filipa I. d.
RV/ P.M. TR. str. II. Cos.... A.S.C. (*sic*) Čovjek odjeven u togu sjedi i drži kuglu.
Sestercij; *RIC IV*³, str. 87, br. 148a (Rim, 245.), (O/R/ PM TR P II COS PP SC i Filip sjedi l. na kurulskoj sjedalici, drži kuglu i žezlo).
24. AV/ Kao prethodni.
RV/ PM. TR. P.... COS.... i S.C. Ženski lik drži kaducej i rog obilja.
As; *RIC IV*³, str. 87, br. 149b (Rim, 246.), str. 87, br. 150b (Rim, 247.), str. 88, br. 153b (Rim, 248.), na reversu Felicitas stoji l., dugački kaducej i rog obilja. Ovaj novac je opisan kao *di grandezza mediocre* (srednje veličine).
25. AV/ IMP. M. IVL. PHILIPPVS. AVG Poprsje Filipa I. d.
RV/ FIDES MILITVM i S.C. Fides (stoji l.) i drži dvije standarde.
Sestercij; *RIC IV*³, str. 90, br. 172a (Rim, 244. – 249.).
26. AV/ IMP. M. IVL. FILIPPVS. AVG (*sic*) Poprsje Filipa I. d.
RV/ FIDES EXERCITVVM i S.C. Četiri vojničke standarde.
Sestercij; *RIC IV*³, str. 90, br. 171a (Rim, 244.-249.), (na aversu IMP M IVL PHILIPPVS AVG; na reversu FIDES EXERCITVS SC).
27. AV/ IMP. M. IVL. PHILIPPVS. AVG. Poprsje Filipa I. d.
RV/ VICTORIA. AVG. A.S.C. (*sic*) *Una corona e palma* (vijenac i grana palme).
Sestercij; *RIC IV*³, str. 92, br. 191a-192a (Rim, 244. – 249.), (na reversu VICTORIA AVG SC i Viktorija trči d. ili l.).

28. O/ MAP. IOVA. ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ. (*sic*) Head of young Philip II r. R/ ANTIOKEΩN. ΜΗΤΡΟΠΟΛ. Veiled head of Antioch with turreted crown 'on which stands a prancing horse', between 'two Greek letters (A, E.) and two Latin letters (S.C.).'

Antioch, 247-249; cf. *SNG Hunterian* Part II, no. 3077 (with O/ ΑΥΤΟΚ ΚΜ ΙΟΒΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ CEB Laureate head of Philip II and R/ ANTIOXEΩN ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩN Head of Tyche r. Above, ram running r.; beneath, star; in the field, ΔΕ and SC).

29. O/ M. IOV. ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ. (*sic*) ΚΑΙCΑΡ. Head of Philip II. R/ ΣΑΜΙΩN Fortune holding rudder and cornucopiae. Samos, 247-249; cf. *SNG Copenhagen Ionia*, no. 1772 (with R/ Tyche standing l.).

The promised final installment of this article was never published.

5. Capor 1835b, p. 311:

A 'coin of Lesina' (i.e., a Greek coin of Pharos) with O/ Male head and R/ Cantharos and ΦΑ owned by M. Kapor is described; Kapor had also sent an engraving of it to the *Gazzetta di Zara* for possible publication. It is not known whether this coin was found on Korčula, where he resided.

6. Nisiteo 1835, pp. 185-186, 189-190, 193:

This letter of Petar Nižetić, written on April 5, 1835, and published on June 12, 16, and 19, 1835, provides a *terminus ante quem* for the discovery of the Škudljivac hoard, the earliest assemblage of bronze coins of the Greek cities of Pharos and Herakleia found in Dalmatia.¹⁶ The salient passages are the following:

"In una località mediterranea al tutto campestre e boschiva, denominata Scudglivaz, poco distante da un tratto il quale offre varie reliquie di un luogo un tempo abitato e contiguo ad una mia possessione compresa nel perimetro della comune di Verbagno, lontana tre miglia da Cittavecchia nell'Isola di Lesina, Nicolò Burattov detto Massan del quondam Tomaso trovò alquante monete di bronzo sciolte, sotterrate senza nessun apparecchio: alcune di colore turchino verdognolo più o meno intenso; altre di colore bruno-rossiccio e bruno chiaro; e tutte coperte di quella vernice o ruggine numismatica che assicura dell'ingenuità loro. Ne feci copiare parecchie come ella vedrà

28. AV/ MAP. IOVA. ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ. (*sic*) Glava mladog Filipa II. d. RV/ ANTIOKEΩN. ΜΗΤΡΟΠΟΛ. Glava Antiohije prekrivena velom, okrunjena krunom u obliku zidina, na njima konj u skoku, između dva grčka slova (A, E.) i dva latinska slova (S. C.).

Antiohija, 247. – 249.; *SNG Hunterian* Part II, br. 3077 (na aversu ΑΥΤΟΚ ΚΜ ΙΟΒΑΙ ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ CEB glava Filipa II. ovjenčana lovorom; na reversu ANTIOXEΩN ΜΗΤΡΟ ΚΟΛΩN glava Tihe d. iznad ovan u trku d., ispod zvijezda; u polju, ΔΕ i SC).

29. AV/ M. IOV. ΦΙΛΙΠΠΙΟΣ. (*sic*) ΚΑΙCΑΡ. Glava Filipa II. RV/ ΣΑΜΙΩN Fortuna drži kormilo i rog obilja. Samos, 247. – 249.; *SNG Copenhagen Ionia*, br. 1772 (na reversu Tyche stoji l.).

Obećani zadnji dio ovog članka nije nikad objavljen.

5. Capor 1835b, str. 311:

Opisan je novac Hvara (tj. grčki novac Farosa) koji posjeduje M. Kapor; na aversu je glava muškarca, a na reversu kantar i ΦΑ; Kapor je također poslao i gravuru tog novca za *Gazzetta di Zara* za moguće objavljivanje. Nije poznato je li ovaj novac bio nađen na Korčuli, odakle je bio Kapor.

6. Nisiteo 1835, str. 185-186, 189-190, 193:

Pismo Petra Nižetića od 5. travnja 1835. i objavljeno 12., 16. i 19. lipnja 1835. je *terminus ante quem* za otkriće ostave Škudljivac, najranijeg skupnog nalaza brončanog novca grčkih gradova Farosa i Herakleje u Dalmaciji.¹⁶ Sljedeći odlomci su najvažniji:

In una località mediterranea al tutto campestre e boschiva, denominata Scudglivaz, poco distante da un tratto il quale offre varie reliquie di un luogo un tempo abitato e contiguo ad una mia possessione compresa nel perimetro della comune di Verbagno, lontana tre miglia da Cittavecchia nell'Isola di Lesina, Nicolò Burattov detto Massan del quondam Tomaso trovò alquante monete di bronzo sciolte, sotterrate senza nessun apparecchio: alcune di colore turchino verdognolo più o meno intenso; altre di colore bruno-rossiccio e bruno chiaro; e tutte coperte di quella vernice o ruggine numismatica che assicura dell'ingenuità loro. Ne feci copiare parecchie come ella vedrà nel foglio che le occhiudo collo scopo che l'editore sig. Battara le faccia incidere in rame, onde darle a conoscere agl'intendenti.

„U potpuno ruralnom i šumovitom mediteranskom predjeu po imenu Škudljivac, blizu područja na kojemu su vidljivi

16 Even though Grotefend 1836, p. 254, footnote 1, had confirmed that the hoard was found in 1835, Šime Ljubić (1822-1896) wrote that the hoard was found in 1836 in a vineyard; he did not mention Nižetić's article and the name of the findspot: Ljubić 1867, p. 395. J. Brunšmid's assertion that the hoard was found "in einem Weingarten [...] im Jahre 1836" (Brunšmid 1898, p. 35) probably was based on Ljubić's words.

16 Iako je Grotefend 1836, str. 254, potvrdio da je ostava bila nađena 1835., Šime Ljubić (1822. – 1896.) je napisao da je ta ostava nađena u vinogradu 1836.; on ne spominje Nižetićev članak i ime samog nalazišta. Ljubić 1867, str. 395. Brunšmidova tvrdnja da je ostava nađena in einem Weingarten [...] im Jahre 1836 (u vinogradu [...] 1836.) (Brunšmid 1898, str. 35), najvjerojatnije se temelji na Ljubićevim riječima.

nel foglio che le occhiudo collo scopo che l'editore sig. Battara le faccia incidere in rame, onde darle a conoscere agl'intendenti."

'In a wholly rural and wooded mediterranean locale named Škudljivac, not far from an area that shows various remains of a place that was inhabited long ago and near a property of mine situated within the perimeter of Vrbanj's district, at a distance of 3 miles from Stari Grad on the island of Hvar, Nicolò Burattov known as Massan, [son] of the late Tomaso, found several loose bronze coins, buried without any special arrangement. Some of them had a dark blue-green color, more or less intense, others had a reddish-brown and light brown color, and all were coated with that patina or numismatic rust that guarantees that they are authentic. I had many of them drawn, as you will see on the sheet that I have attached so that Mr. Battara, the editor (*i.e.*, of the *Gazzetta di Zara*), may have them engraved on copper, to let them be known to all *connosseurs*.'

Nižetić's drawing showed images of 10 coins: a coin of Herakleia (marked by the letter A); a bronze coin of Pharos bearing the legend ΦΑΡΙΩΝ (marked by the letter B); four other bronze coins of Pharos (marked by the letters C, D, E, and F), and four coins overstruck by Pharos on bronzes of Issa bearing the legend IONIO (marked by the letter G, H, I, and K). Both these overstriking and their Issaeian undertypes were previously unknown. Even though the drawing was never published by the *Gazzetta di Zara*, Nižetić eventually had it engraved and printed in Milan, as one learns from a letter that he wrote to M. Kapor on October 29, 1835.¹⁷ In February 1836 he sent a copy of it, and a drawing with 28 illustrations of the overstriking, to Anton Steinbüchel von Rheinwall, Keeper of the Imperial coin cabinet in Vienna.¹⁸ Later that year, Nižetić also sent to Steinbüchel "alcune monete di Jonio portanti il delfino", *i.e.*, some Issaeian coins bearing the legend IONIO on the obverse and a dolphin to r. on the reverse that were overstruck by Pharos, from the Škudljivac hoard;¹⁹ he was hoping that the Austrian numismatist would help him to discern the origin of the overstriking. But this problem remained unsolved, and his subsequent article for the *Gazzetta di Zara* was devoted to the coinage of Herakleia.²⁰ Steinbüchel's opinion about the at-

razni ostaci koji ukazuju da se tu davno živjelo, i blizu mog posjeda koji se nalazi u perimetru Vrbanja, na udaljenosti od tri milje od Staroga Grada na Hvaru, Nikola Buratov zvan Massan, sin pokojnog Tome, našao je raštrkano nekoliko komada brončanog novca, zakopanog bez nekog reda. Neki od njih bili su tamnoplavo-zelenkaste boje, više ili manje intenzivne, neki su bili crvenkasto-smeđi ili svijetlosmeđi, svi su bili prekriveni patinom ili numizmatičkom hrđom koja je jamčila njihovu autentičnost. Mnoge sam nacrtao kako možeš vidjeti na listu koji sam priložio tako da ih g. Battara, izdavač (lista *Gazzetta di Zara*), može otisnuti u bakrotisku kako bi ih mogli vidjeti svi *connosseurs* – znalci."

Nižetićeve slike prikazuju 10 primjeraka novca: novac Herakleje (označen slovom A), brončani novac Farosa s legendom ΦΑΡΙΩΝ (označen slovom B); još četiri brončana novca Farosa (označenih slovima C, D, E i F) i četiri novca Farosa prekovana na brončanom novcu Ise s legendom IONIO (označeni slovima G, H, I i K). I prekovi i isejski novac prvog kova su do tada bili nepoznati. Iako ovi crteži nikada nisu objavljeni u *Gazzetta di Zara*, Nižetić ih je konačno tiskao u Milanu, kako se vidi iz pisma koje je napisao M. Kaporu 29. listopada 1835.¹⁷ U veljači 1836. god. Anton Steinbüchel von Rheinwall, kustos Carskoga numizmatičkog kabineta u Beču, primio je kopiju ilustracija prekova koje mu je Nižetić poslao.¹⁸ Kasnije iste godine Nižetić je poslao Steinbüchelu *alcune monete di Jonio portanti il delfino* (tj. nekoliko primjeraka isejskog novca s legendom IONIO na aversu i prikazom dupina na reversu), koji su bili prekovani novcem Farosa, iz ostave Škudljivac;¹⁹ nadao se da će mu austrijski numizmatičar pomoći odrediti porijeklo ovih prekova. Taj je problem ipak ostao neriješen, a njegov sljedeći članak u *Gazzetta di Zara* bio je posvećen novcu Herakleje.²⁰ Steinbüchelovo mišljenje o atribuciji ovih prekova objavio je 1838. godine G. Rathgeber.²¹ Prema Rathgeberu, Steinbüchel je smatrao da je originalni prvi kov pripadao Liparima, a da je novac dva puta prekivan: prvi put tipovima Farosa, a onda liparskim.

17 Vuletić Vukasović 1897, pp. 1-2. See Buchberger 2017, pp. 19, 26, and Buchberger 2022, pp. 103-104, about Nižetić's plate with drawings.

18 Visonà 1987, p. 126, footnotes 4-5. Nižetić also described the contents of the hoard in detail in a letter to Steinbüchel: see Steinbüchel 1836-1837, p. 165: it included 49 coins of Herakleia, 58 coins of Pharos, and 55 overstriking.

19 Visonà 1987, p. 129. Nižetić's coins have not been identified among the overstriking in the Kunsthistorisches Museum's collection: see Visonà 2013, pp. 583-584.

20 Nisiteo 1837b; cf. Steinbüchel 1836-1837. For a reconstruction of the contents of the Škudljivac hoard see Visonà 1982; see also Visonà 1987, 2005, 2010 (pp. 27-29) and 2013. The largest portion of

17 Vuletić Vukasović 1897, str.1-2. O Nižetićevoj tabli s crtežima vidi Buchberger 2017, str. 19, 26; Buchberger 2022, str. 103-104.

18 Visonà 1987, str. 126, bilj. 4-5. Nižetić je isto tako detaljno opisao sadržaj ostave u pismu Steinbüchelu. Vidi Steinbüchel 1836-1837, str. 165: opisano je 49 novaca Herakleja, 58 novaca Farosa i 55 prekova.

19 Visonà 1987, str. 129. Nižetićevi primjerci nisu bili identificirani među prekovima u zbirci Kunsthistorisches Museum. Vidi Visonà 2013, str. 583-584.

20 Nisiteo 1837b; Steinbüchel 1836 – 1837. Za rekonstrukciju sadržaja ostave Škudljivac vidi Visonà 1982; Visonà 1987; Visonà 2005; Visonà 2010, str. 27-29; Visonà 2013. Najveći dio ove ostave koji se čuva u Muzeju Slavonije u Osijeku objavila je Göricke-Lukić 2013 i 2017; komentirao Visonà 2018, str. 407. Za Nižetićevu zbirku novca vidi Vidović 1874, str. 141; Kubitschek 1897, str. 160; Vuletić Vukasović 1897, str. XIV-XV.

21 Rathgeber 1838, str. 93. O Rathgeberovu članku raspravljao je Ostoič 1840.

tribution of the overstriking was published in 1838 by G. Rathgeber.²¹ According to Rathgeber, Steinbüchel believed that the original undertypes belonged to Lipara and that the coins were overstruck twice: first by Pharos, and then by Lipara.

1836

1. Anonymous 1836:

Giovanni Maria Ipsich, "I.R. amministratore della pretura" at Vis, donated 43 Roman coins, including 3 in silver, to the Zadar Museum; Demetrio Dessenovich, "scrittore dell'I.R. pretura" at Opuzen, donated 19 Roman coins; don Bartolameo (*sic*) Enes (= don Bariša Ereš), parish priest of Vid, donated 4 Roman coins, including one in silver; "il signor capitano circolare di Spalato" donated 100 (the numeral 1 in 100 is uncertain) Roman coins, including 29 silver coins in good condition.

2. Capor 1836, pp. 211-212:

According to Kapor, the abbot Antun Matijašević Karamaneo (1658-1721), the first scholar who investigated Issa's coinage,²² used to seal his letters "con un impronto (*sic*) in cui vi eran due grappoli di uva colla leggenda ΙΣΣΑΙΩΝ, la quale dopo la impressione restava in rilievo" ('with a seal bearing two grape clusters with the legend ΙΣΣΑΙΩΝ, which remained in relief after being impressed').

1837

Nisiteo 1837b, p. 207:

A previously unknown bronze denomination of Herakleia with O/ Female head r. and R/ HPA Dolphin r. found in Nižetić's estate near Stari Grad (Hvar) is described.²³

1838

Anonymous 1838:

A list of the benefactors who donated coins to Zadar Museum includes Giuseppe Kratter, "i.r. chirurgo distrettuale a Fort-

1836.

1. Anonimno 1836:

Ivan Marija Ipsić, c. k. upravitelj suda u Visu, darovao je Muzeju u Zadru 43 primjerka rimskog novca, uključujući tri srebrna; Dimitrije Desenović, pisar c. k. suda u Opuzenu, darovao je 19 primjeraka rimskog novca; don Bariša Ereš, župnik u Vidu, darovao je četiri primjerka rimskog novca, uključujući jedan srebrni; gospodin okružni kapetan u Splitu darovao je 100 (broj 1 u broju 100 je nesiguran) primjeraka rimskog novca, uključujući 29 srebrnih dobro sačuvanih.

2. Capor 1836, str. 211-212:

Prema Kaporu opat Antun Matijašević Karamaneo (1658. – 1721.), prvi znanstvenik koji je proučavao novac Ise,²² običavao je pečatiti svoja pisma *con un impronto (sic) in cui vi eran due grappoli di uva colla leggenda ΙΣΣΑΙΩΝ*, la quale dopo la impressione restava in rilievo (pečatom na kojemu su bila dva grozda i legenda ΙΣΣΑΙΩΝ, a prikaz bi nakon utiskivanja pečata ostao reljefan).

1837.

Nisiteo 1837b, str. 207:

Opisana je do tada nepoznata nominala brončanog novca Herakleje sa ženskom glavom na aversu i dupinom te legendom HPA na reversu, koju je pronašao Nižetić na posjedu blizu Staroga Grada na Hvaru.²³

1838.

Anonimno 1838:

Na popisu donatora novca zadarskom Muzeju nalazimo Josipa Krattera, c. k. kotarskog kirurga u Opuzenu, koji je darovao „35 odabranih primjeraka brončanoga rimskog novca i mali zlatnik“.

1839.

1. Capor 1839:

Kapor brani pogrešnu atribuciju E. Frölicha serije brončanog novca Korkire u Jonskome moru s legendom KOP, koji je nađen na Korčuli u ranom 18. stoljeću, Korkiri Melajni.²⁴

this hoard, which is preserved in Osijek's Muzej Slavonije, has been published by Görlicke-Lukić 2013 and 2017: see the comments by Visonà 2018, p. 407. For Nižetić's coin collection cf. Vidović 1874, p. 141; Kubitschek 1897, p. 160; Vuletić Vukasović 1897, pp. XIV-XV.

21 Rathgeber 1838, p. 93. Rathgeber's article was discussed by Ostoich 1840.

22 Paškvan, Visonà 2020-2021, p. 133.

23 This coin and an anepigraphic bronze coin of Issa with O/ Female head wearing modius r. and R/ Dolphin r., which presumably was also found in the environs of Stari Grad, were illustrated by Rathgeber 1838, pp. 90-91, nos. 30-31. According to Ostoich 1840, p. 83, Nižetić apparently believed that this anepigraphic coin of Issa also belonged to Herakleia. In 1837 Nižetić had written that he owned 'over 50' coins of Herakleia: see Nisiteo 1837d, p. 108.

22 Paškvan, Visonà 2020-2021, str. 133.

23 Rathgeber 1838, str. 90-91, br. 30-31, donio je crteže ovog novca i anepigrafskog brončanog novca Ise – AV/ ženska glava, na glavi ima modij, RV/ dupin, koji je vjerojatno također nađen u okolici Staroga Grada. Prema Ostoich 1840, str. 83, Nižetić je očito vjerovao da ovaj anepigrafski novac Ise pripada Herakleji. Godine 1837. Nižetić je napisao da posjeduje „preko 50“ primjeraka novca Herakleje. Vidi Nisiteo 1837d, str. 108.

24 Za kontroverznu atribuciju novca s legendom KOP u 18. stoljeću vidi Williams 2022, str. 452-453.

Opus (= Opuzen)", who gave '35 assorted Roman copper coins, and a small gold coin.'

1839

1. Capor 1839:

Kapor defended E. Frölich's erroneous attribution to Corcyra Melaina of a series of bronze coins of (Ionian) Corcyra with legend KOP that were found on the island of Korčula in the early 18th century.²⁴

2. de Benvenuti 1839, p. 297:

Three gifts of numismatic interest to the Zadar Museum are listed. No. 142 consisted of a Roman Republican denarius minted by C. Valerius Flaccus and a denarius of Hadrian, which were donated by Antonio Rolli, a landowner of Zadar;²⁵ no. 145 consisted of a "medaglione di Domiziano trovato in riva al mare" ('a medallion of Domitian found on the seashore') bearing the legend *C. Domit. Aug. (sic)*, which was donated by Paolo Giuracich "impiegato all'opera Pia a Ragusa"; no. 148 consisted of a Roman provincial bronze coin of Elagabalus (A.D. 218-222) minted at Nicaea (Bithynia) and two Antoniniani of Probus (A.D. 276-282), which were donated by Alberto de Pellegrini, a landowner of Zadar.

3. Anonymous 1839:

No. 173 was a gift of 23 ancient and modern coins to the Zadar Museum by Paolina Buratti, wife of the "c.r. (*sic*) Pretore" of Dernis. It included a bronze coin of Dyrrachium bearing the magistrate's name ΚΛΕΑΝΟΡΟΣ (*sic*), a bronze coin of L. Naevius Surdinus (Rome, 22 B.C.), a bronze coin of Galba, a silver coin of Alexander Severus, a bronze coin of Otacilia minted at Viminacium in A.D. 246-247, and single bronze issues of Gallienus, Maxentius, Constantine II, and Constantius II.²⁶

2. De Benvenuti 1839, str. 297:

Nabrojena su tri dara zadarskom Muzeju zanimljiva za numizmatiku: pod br. 142 rimski republikanski denar Gaja Valerija Flaka i Hadrijanov denar koje je darovao Antonio Rolli, zemljoposjednik iz Zadra;²⁵ pod br. 145 *medaglione di Domiziano trovato in riva al mare* (medaljon Domicijana nađen na obali), s legendom *C. Domit. Aug. (sic)*, a darovao ga je Pavao Juračić, službenik u dobrotvornom društvu „Opera Pia“ u Dubrovniku; pod br. 148 nalaze se rimski provincijalni brončani novac Elagabala (218. – 222.) iz kovnice Nikeje u Bitiniji i dva antoninijana cara Proba (276. – 282.), a darovao ih je Alberto Pellegrini, zemljoposjednik iz Zadra.

3. Anonimno 1839:

Pod br. 173. opisan je dar supruge c. k. suca u Drnišu Paoline Buratti Muzeju u Zadru – 23 komada antičkog i modernog novca. To su bili brončani novac Dirahija s imenom magistrata ΚΛΕΑΝΟΡΟΣ (*sic*), brončani novac Lucija Nevija Surdina (Rim, 22. g. pr. Kr.), brončani novac Galbe, srebrni novac Aleksandra Severa, brončani novac Otacilije iz kovnice Viminacijuma (246. – 247.) i pojedinačne brončane emisije careva Galijena, Maksencija, Konstantina II. i Konstancija II.²⁶

1841.

Anonimno 1841., str. 349 i 353:

Don Martin Žuljević, župnik u Bajagiću kod Sinja, darovao je zadarskom Muzeju 209 komada antičkog i modernog novca, od kojih su 43 bila „u dovoljno dobrom stanju sačuvanosti“. Među njima je bio brončani novac Ise tipa *Caput galeatum / caper* – glava s kacigom / jarac, veličine AE 3; rimski republikanski kvadrans tipa glava Minerve / pramac broda; Tiberijev novac veličine AE 2 s Minervom na reversu; Neronov novac veličine AE 3 s granom palme na reversu;²⁷ Vespazijanov novac veličine AE 1, IVDEA CAPTA na reversu; novac Marka Aurelija veličine AE 2, s prikazom tropeja i zarobljenikâ na reversu,²⁸ dva anto-

24 For the controversial attribution of the coins with KOP in the 18th century see Williams 2022, pp. 452-453.

25 The Roman Republican denarius was similar to RRC, 365/1a (with crescent as control-mark; Massalia, 82 B.C.); the denarius of Hadrian cannot be fully identified.

26 According to Cusani 1846, p. 81, the coin collection in the Zadar Museum founded in 1832 by W.A. Vetter von Lilienberg contained more than 2000 coins before 1840. But de Casotti (= Marko Kažotić) 1840, p. 146, footnote 1, wrote that this museum contained '3100 monete antiche di ogni metallo', of which '2000 circa ne sono servibili, di già ordinate, e per la maggior parte in appositi cataloghi registrate.'

25 Rimski republikanski denar sličan RRC, 365/1a (s mladim Mjesecom kao kontrolnom oznakom; Masalija, 82. g. pr. Kr.); Hadrijanov denar se ne može potpuno identificirati.

26 Prema Cusani 1846, str. 81, zbirka novca zadarskog Muzeja, koju je 1832. osnovao W. god. Vetter von Lilienberg, sadržavala je više od 2000 komada novca prije 1840. godine. Međutim de Casotti (Marko Kažotić) 1840, str. 146, bilj. 1, piše da Muzej ima 3100 *monete antiche di ogni metallo* (3100 komada novca od svakog metala), od kojih 2000 *circa ne sono servibili, di già ordinate, e per la maggior parte in appositi cataloghi registrate* (oko 2000 su dostupni, već sortirani i najvećim dijelom popisani u odgovarajućim katalogima).

27 Vidi RIC I², str. 99, br. 71-73 (as Tiberija, Rim, c. 15. – 16. g.); str. 160, br. 126-128 (kvadrans Nerona, Rim, 62. g.).

28 Vespazijanov novac (veličine AE 1) vjerojatno je bio sestercij; za varijante s ovom legendom vidi RIC II¹, str. 343. Za novac M. Aurelija vidi RIC III, str. 306-307, br. 1185-1189 (sestercij i dupondij Aurelija, Rim, prosinac 176. – jesen 177.).

1841**Anonymous 1841, pp. 349 and 353:**

Don Martino Xuglievich, parish priest of “Bajaghich, distretto di Sign (= Bajagić, NE of Sinj)”, donated to the Zadar Museum 209 ancient and modern coins, 43 of which were ‘in good enough condition’. These included a bronze coin of Issa with *Caput galeatum / caper*, AE 3; a Roman Republican quadrans with Head of Minerva / Prow; a coin of Tiberius with R/ Minerva, AE 2; a coin of Nero with R/ Palm branch, AE 3;²⁷ a coin of Vespasian with R/ IVDAEA CAPTA, AE 1; a coin of M. Aurelius with R/ trophy and captives, AE 2;²⁸ 2 Antoniniani of Claudius Gothicus with R/ CONSECRATIO and AEQVITAS, AE 3; 2 coins of Constantine I with CONSTANTINOPOLIS and R/ Victory, and with R/ PROVIDENTIA, AE 3; a coin of Crispus with R/ *virtus (sic) exercitus*, AE 3; 2 coins of Constantius II with R/ GLORIA EXERCITVS, AE 3, and *felix temporum reparatio (sic)*, AE 2; a coin of Constantius II with R/ *votum (sic)*, AE 3; a coin of Valens with R/ *conser. reipublicae (sic)*, AE 3; 2 coins of Gratian with R/ GLORIA ROMANORVM, AE 4, and *reparatio reipublicae*, AE 2.

Don Basilio Bubanovich, “parroco di Kriske (= Kričke, SE of Drniš) e vicario vescovile”, donated 12 coins mostly in good condition, including a serrated Roman Republican denarius minted by C. Naevius Balbus,²⁹ a denarius of Vespasian with R/ CONCORDIA AVG³⁰ and another with R/ COS.ITER.TR.POT; a denarius of Domitian with R/ COS IIII Pegasus;³¹ a denarius of Hadrian with R/ Roma seated on weapons and holding a small Victory;³² a denarius of M. Aurelius with R/ ‘resembling Aequitas’; an AE 3 of Valens with R/ SECVRITAS REIPVBLICAE.

1842**1. Anonymous 1842b, p. 243:**

The anonymous author of this note examined the coin collection of “un signore dilettante di antichità” (‘a gentleman who was fond of antiquities’) in Split in 1732.

2. G. V. 1842, p. 377:

Two anepigraphic bronze coins of Issa with O/ Female head wearing modius r. and R/ Dolphin r. found at Vis ‘among the

ninijana Klaudija Gotskog veličine AE 3, na reversu CONSECRATIO i AEQVITAS; dva primjerka novca Konstantina I., tip CONSTANTINOPOLIS, veličine AE 3, na reversu jednog je Viktorija, a na reversu drugog PROVIDENTIA; novac Krispa, veličine AE 3, na reversu *virtus (sic) exercitus*; dva primjerka novca Konstancija II., jedan veličine AE 3, na reversu GLORIA EXERCITVS, drugi veličine AE 2, na reversu *felix temporum reparatio (sic)*; novac Konstancija II., veličine AE 3, na reversu *votum (sic)*; novac Valensa, veličine AE 3, na reversu *conser. reipublicae (sic)*; dva novca Gracijana, jedan veličine AE 4, na reversu GLORIA ROMANORVM, jedan veličine AE 2, na reversu *reparatio reipublicae*.

Don Bazilije Bubanović, župnik i biskupski vikar u Krička kod Drniša, darovao je 12 komada novca, u većini dobro sačuvanog, uključujući jedan rimski republikanski denar *serratus* emisija Gaja Nevija Balba,²⁹ Vespazijanov denar kojemu je na reversu CONCORDIA AVG³⁰ i drugi, s COS.ITER.TR.POT na reversu; Domicijanov denar, sa RV/ COS IIII Pegaz na reversu;³¹ Hadrijanov denar, s Romom na reversu koja sjedi na oružju i drži malu Viktoriju;³² denar Marka Aurelija, s likom na reversu koji „podsjeća na Ekvitas“; Valensov novac veličine AE 3, sa SECVRITAS REIPVBLICAE na reversu.

1842.**1. Anonimno 1842b, str. 243:**

Anonimni autor ove vijesti istražuje zbirku novca *un signore dilettante di antichità* (jednoga gospodina amatera koji je sakupljao starine) u Splitu 1732. godine.

2. G. V. 1842, str. 377:

Opisana su dva anepigrafska brončana novca Ise, na aversu ženska glava d., s modijem, a na reversu dupin d. Novac je nađen u Visu „među ruševinama vrlo starog grada Lisse“ i pripisan je Herakleji. Jedan od njih ima na reversu još jednog malog dupina.³³ Vlasnik tog novca bio je prof. Mihovil Kargotić, pok. Ivana, stanovnik Visa.

1843.**1. P. 1843, str. 375, 381:**

Prema autoru članka „P“, dr. Costantino Zamboni, glavni su-

27 Cf. RIC I², p. 99, nos. 71-73 (as of Tiberius, Rome; c. A.D. 15-16); p. 160, nos. 126-128 (quadrans of Nero, Rome; A.D. 62).

28 The coin of Vespasian (size AE 1) was probably a sestertius; for varieties with this legend see RIC II¹, p. 343. For the coin of M. Aurelius cf. RIC III, pp. 306-307, nos. 1185-1189 (sestertius and dupondius of M. Aurelius, Rome; December 176 – Fall 177).

29 RRC 382/1b (with numeral LXI on the reverse; Rome, 79 B.C.).

30 This denarius was minted at Ephesus: cf. RIC II¹, nos. 1394, 1400, 1409, 1416, 1428, 1453, 1456, 1464.

31 Cf. RIC II¹, p. 125, nos. 921-922 (Rome, A.D. 76) or p. 171, no. 1494 (Ephesus? A.D. 76).

32 Cf. RIC II³, p. 112, nos. 541-547 (Rome, A.D. 121-123).

29 RRC 382/1b (broj LXI na reversu; Rim, 79. g. pr. Kr.).

30 Ovaj denar je iskovan u Efezu, vidi RIC II¹, br. 1394, 1400, 1409, 1416, 1428, 1453, 1456, 1464.

31 Vidi RIC II¹, str. 125, br. 921-922 (Rim, 76. g.) ili str. 171, br. 1494 (Efez?, 76. g.).

32 Vidi RIC II³, str. 112, br. 541-547 (Rim, 121. – 123. g.).

33 Poznata su dva kalupa za ovu varijantu reversa koju Brunšmid nije zabilježio. Vidi Göricke-Lukić 2004, str. 119, br. 367; Bonačić Mandinić 2021, str. 271, br. 7.

ruins of the very ancient city of Lissa, and attributed to Herakleia, are described. One of them had a second, smaller dolphin on the reverse.³³ The owner of these coins was “prof. Michele Cargotich q. (= ‘son of the late’) Giovanni”, a resident of Vis.

1843

1. P. 1843, pp. 375, 381:

According to the author of this article (“P.”), dr. Costantino Zamboni, chief magistrate of Vis in 1843,³⁴ had assembled a large collection of ‘coins and medals.’ “P.” saw some coins of Issa with O/ Krater and R/ Grape cluster (p. 375); he pointed out that the site of ancient Issa on the hill named Gradina was then being used to grow grapes (“ora coltivato a vite”).

2. Fenzi 1843a, p. 393:

Several undescribed Roman coins were found in 1820, “nella villa Tepliu tre miglia circa lungi da Dernis verso il nord” (‘in the village Tepljuh, c. 3 miles to the north of Drniš’). At this site (possibly at *Promona?*), according to Fenzi, ‘in recent years’, “moltissime monete de’ tempi di Augusto si scopersero e raccolsero, tutte di rame e di non perfetta incisione” (‘very many coins of the time of Augustus, all made of copper and not perfectly struck, were found and collected’). A few years before 1843 Fenzi also saw a Roman gold coin which had been found by a farmer and was owned by dr. Giorgio Plencovich: it had the portrait of Augustus on the obverse, and ‘an eagle rising from a funeral pyre on the reverse’. The only gold coin of Augustus with a similar reverse type is a rare aureus bearing an eagle with head l. and wings spread above an oak wreath flanked by S – C; it was struck in Italy by uncertain mints (Brundisium and Rome?) c. 29–27 B.C.³⁵

1844

1. Niseteo 1844a, p. 83:

Coins “col monogramma greco: DI” (i.e., bearing the legend ΔI) in Nižetić’s collection are mentioned.³⁶

dac u Visu 1843,³⁴ sakupio je veliku zbirku „novca i medalja“; „P“ je vidio nekoliko primjeraka novca Ise s posudom – kantarom na aversu i grozdom na reversu (str. 375); istaknuo je da je smještaj antičke Ise na brežuljku Gradina gdje je uzgajano grožđe (*ora coltivato a vite*).

2. Fenzi 1843a, str. 393:

Nekoliko neopisanih primjeraka rimskog novca nađeno je 1820. *nella villa Tepliu tre miglia circa lungi da Dernis verso il nord* (u selu Tepljuh, oko tri milje sjeverno od Drniša). Na tom mjestu (možda *Promona?*), prema Fenzi, „posljednjih godina“ *moltissime monete de’ tempi di Augusto si scopersero e raccolsero, tutte di rame e di non perfetta incisione* (nađeni su i sakupljeni mnogi novci iz vremena Augusta, svi bakreni i ne baš dobrog kova). Nekoliko godina prije 1843. Fenzi je vidio rimski zlatnik što ga je našao jedan poljodjelac, a posjedovao ga je dr. Juraj Plenković: na aversu je bio portret Augusta, a na reversu „orao iznad pogrebne lomače“. Jedini zlatnik sličnog reversa je raritetan primjerak s orlom glave okrenute l. i raširenih krila iznad hrastova vijenca, a sa strana su S – C; bio je kovan u Italiji, nije sigurno u kojoj kovnici (Brundizij ili Rim?) oko 29. – 27. g. pr. Kr.³⁵

1844.

1. Niseteo 1844a, str. 83:

Spominje se novac *col monogramma greco: DI* (tj. s legendom ΔI) u Nižetićevoj zbirci.³⁶

2. Fenzi 1844, str. 414–415:

Nekoliko primjeraka rimskog novca nađeno je *nell’interno del canale, che alla cateratta del Kerca mena in terra sporgente, sopra la quale osservasi ora il villaggio di Rasline* (u kanalu na slapovima Krke³⁷ koji vodi do uzvisine s koje se vidi selo Rasline). Među tim novcem su dva srebrna primjerka, jedan na reversu ima mladi Mjesec i sedam zvijezda te legendu IMP. X, a drugi dva muška lika koji pružaju vijenac Augustu koji sjedi.

Prvi je novac vrlo raritetan denar koji su Galba ili Vindeks

33 For this reverse variety, which was not recorded by J. Brunšmid and is known by 2 dies, cf. Göricke-Lukić 2004, p. 119, no. 367; Bonačić Mandinić 2021, p. 271, no. 7.

34 C. Zamboni signed a judicial edict (no. 562) published in the *Foglio Ufficiale d’Annunzii* of the *Gazzetta di Zara* 11, no. 51 (Martedì 28 Giugno 1842). It is not known whether he was related to Filippo Zamboni (1826–1910), whose coin collection (including at least 4 coins of Issa, and 2 coins of Ballaios) was bequeathed to Trieste’s Museo Civico: see Visonà 2010, p. 17.

35 Cf. *RIC I*², pp. 30–31, 61, no. 277.

36 The first example of a coin of this mint or minting authority found near Stari Grad is mentioned in a letter written by Nižetić to M. Kapor on May 12, 1836: see Visonà 1987, pp. 128–129, and footnote 15.

34 C. Zamboni je potpisao sudsku odredbu (br. 562) koja je objavljena u *Foglio Ufficiale d’Annunzii* u *Gazzetta di Zara* 11, br. 51 (utorak 28. lipnja 1842). Nije poznato je li njegov rođak bio Filippo Zamboni (1826. – 1910.), koji je svoju numizmatičku zbirku oporučno ostavio za Museo Civico u Trstu; u zbirci se nalaze najmanje četiri primjerka novca Ise i dva Balejeva novca). Vidi Visonà 2010, str. 17.

35 Vidi *RIC I*², str. 30–31, 61, br. 277.

36 Prvi primjerak novca ove kovnice ili osobe odgovorne za kovanje nađen u blizini Staroga Grada spomenut je u Nižetićevo pismu M. Kaporu 12. svibnja 1836., vidi Visonà 1987, str. 128–129, i bilj. 15.

37 Arsen Duplančić mi je u osobnom razgovoru sugerirao da bi ovo mogao biti jedan od slapova na području Bobodola blizu Promine (jugozapadno od Knina). Međutim Fenzi u članku spominje mjesto Raslina, bliže Šibeniku.

2. Fenzi 1844, pp. 414-415:

Some Roman coins were found “nell’interno del canale, che alla cateratta del Kerca mena in terra sporgente, sopra la quale osservasi ora il villaggio di Rasline” (‘inside the canal which at the waterfall of the Krka³⁷ leads to a headland, above which one has a view of the village of Raslina’). The finds included two silver coins bearing on the reverse a crescent moon with seven stars and the legend IMP. X, and two male figures offering a wreath to a seated Augustus, respectively.

The first coin is a very rare denarius minted in Spain and Gaul (?) by Galba or Vindex in A.D. 68-70;³⁸ the second one cannot be identified with certainty.³⁹

3. Niseteo 1844b, pp. 432, 437:

P. Nižetić owned more than 50 coins of Ballaios, of which he described 20 varieties found in the environs of Stari Grad, on the island of Hvar. According to Nižetić, no finds of these coins were known from ‘Scuttari’ (= Shkodër, in today’s Albania), from Antivari (Bar, in today’s Montenegro), or from the island of Korčula.⁴⁰

1845**Anonymous 1845, p. 319:**

A list of numismatic gifts to the Zadar Museum in 1843-1845 includes no. 226, “Dal sig. Scarneo da S. Pietro della Brazza (= Supetar, island of Brač) [...] 4 altre monete romane imperiali di rame abrase” (‘4 other worn out Roman Imperial copper coins’); no. 249, “Dal sig. Simeone Gliubich (= Šime Ljubić, a native of Stari Grad, island of Hvar). Un *Ballaeus rex*, bronzo 4.° modulo.”

1846**Lanza 1846, p. 514:**

Finds of “qualche rozza mal conservata medaglia del basso evo” (‘some crude, poorly preserved coins of late antiquity’) in excavations conducted by C. Lanza in 1825 in the northern area of *Salona* are mentioned.

kovali u Hispaniji i Galiji 68. – 70. g.;³⁸ drugi se ne može sa sigurnošću identificirati.³⁹

3. Niseteo 1844b, str. 432, 437:

P. Nižetić je imao više od 50 komada Balejeva novca. Opisao je 20 varijanti koje je našao u okolici Staroga Grada na Hvaru. Prema Nižetiću takav novac nije nalažen u *Scuttari* (danas Shkodër, Skadar, u Albaniji), u *Antivari* (Bar, u Crnoj Gori), niti na Korčuli.⁴⁰

1845.**Anonimno 1845, str. 319:**

U popisu darova zadarskom Muzeju iz 1843. – 1845. godine pod br. 226 navodi se *Dal sig. Scarneo da S. Pietro della Brazza [...] 4 altre monete romane imperiali di rame abrase* (od gospodina Scarnea iz Supetra na Brač [...] četiri istrošena primjerka rimskoga carskog bakrenog novca); pod br. 249 *Dal sig. Simeone Gliubich un Ballaeus rex, bronzo 4.° modulo* (od gospodina Šime Ljubića [rođenog u Starom Gradu na Hvaru] brončani novac kralja Baleja veličine (četvrtog modula)).

1846.**Lanza 1846, str. 514:**

Spominje se nalaz *qualche rozza mal conservata medaglia del basso evo* (nekog grubog vrlo loše sačuvanog kasnoantičkog novca), za istraživanja C. Lanze 1825. godine u sjevernom dijelu Salone.

1847.**Stipišić 1847, str. 560:**

Spominje se nalaz antičkog novca i gema na lokalitetu Tor, oko 1,5 km udaljenom od Jelse na Hvaru.⁴¹

1850.**Carrara 1850a:**

Na istraživanjima Salone nađeno je na skupu 73 primjerka rimskog srebrnog novca, što je opisao Carrara:

37 Arsen Duplančić has suggested in a personal communication that this may have been one of the waterfalls in the Bobodol area near Mt. Promina (SW of Knin). However, Fenzi’s article mentions a site (Raslina) closer to Šibenik.

38 RIC I², pp. 199-200 and 211, no. 95.

39 Cf. RIC I², p. 55, nos. 201a, 201b (a denarius minted at Lugdunum in 9-8 B.C. with R/ Augustus seated l. on a stool on a platform, extending his r. hand to an infant held out by a cloaked figure).

40 Contrary to Nižetić’s assertions, Boglić 1873, pp. 17-18, and footnote 1, asserted that coins of Ballaios had been found ‘also at Shkodër, in Albania, and in the district of Kotor’. Boglić also pointed out that some coins of Ballaios from Albania were in the collection of Zadar’s Ginnasio Superiore, and that a gentleman named Domenico Papafava owned 7 examples of these coins found in the environs of Risan (Montenegro).

38 RIC I², str. 199-200 i 211, br. 95.

39 RIC I², str. 55, br. 201a, 201b (denar iz kovnice Lugdunum, 9. – 8. g. pr. Kr.; Rv/ August sjedi l. na stolcu postavljenom na postolju, pruža d. ruku prema djetetu kojeg drži osoba omotana plaštem).

40 Suprotno Nižetićevim tvrdnjama Boglić 1873, str. 17-18, bilj. 1, tvrdi da je Balejev novac nalažen „isto tako u Skadru u Albaniji i na području Kotora“. Boglić je također naglasio da se nekoliko primjeraka Balejeva novca iz Albanije nalazi u zbirci zadarske Ginnasio Superiore (Velike gimnazije), kao i da gosp. Dominik Papafava posjeduje sedam primjeraka tog novca, nađenog u okolici Risna (Crna Gora).

41 Za ovaj lokalitet vidi Kirigin 2023, str. 71-74.

1847**Stipissich 1847, p. 560:**

Finds of ancient coins and gemstones at the site of Tor, c. 1.5 km from Jelsa,⁴¹ on the island of Hvar, are mentioned.

1850**Carrara 1850a:**

A group of 73 Roman silver coins found in excavations at *Salona* is described by F. Carrara as follows:

“Giorni sono [...] ho fatto co’ progressivi lavori di Salona, una felice scoperta: 73 medaglie d’argento dell’alto impero di Roma, tutte con differenti rovesci importanti, a fior di conio, tali sono: Marco Antonio, Sergio Galba, Vespasiano, Trajano, Nerva, Adriano, Sabina, Antonio (*sic*) Pio, Faustina, Marc’Aurelio Antonino, Aurelio, Commodo, Pertinace, Settimio Geta, Severo Pio. – 30 del solo Lucio Severo Settimio Pertinace, una sola di Tacito. – Oltre alle suddette d’argento, rinvenni *tre* medaglioni, uno accennante all’apoteosi di Marco Aurelio, gli altri due di Anastasio, conati a Costantinopoli.”

‘Days ago [...] during the excavations at Salona [which are] in progress, I made a happy discovery: 73 silver coins of the high Roman Empire, all with important different reverse types, in mint condition. They belong to Mark Antony, Sergius Galba, Vespasian, Trajan, Nerva, Hadrain, Sabina, Antonius (*sic*) Pius, Faustina, Marcus Aurelius Antoninus, Aurelius, Commodus, Pertinax, Septimius Geta, Severus Pius. – 30 of them are of Lucius Septimius Perinax alone; only one [was minted under] Tacitus. – In addition to the silver coins just mentioned, I found *three* medallions, one referring to the apotheosis of Marcus Aurelius, the other two of Anastasius, minted at Constantinople.’

This assemblage was a hoard of denarii that was concealed in the early 3rd century A.D, as I. Marović established from his analysis of a description of the coins in a letter written by Carrara to Vienna’s Imperial Academy of Sciences on 25 March, 1850, and preserved in the library of Split’s Arheološki muzej. The single coin of Tacitus (a plated Antoninianus), and the three ‘medallions’ (which were made of “rame”, *i.e.*, bronze, and were a sestertius of Antoninus Pius and two Byzantine folles of Anastasius) were probably intrusive.⁴² Even though Marović was unaware of the brief notice published in the *Gazzetta di Zara*, he was able to determine that Carrara found the hoard in excavations inside *Salona*’s amphitheater.⁴³

Giorni sono [...] ho fatto co’ progressivi lavori di Salona, una felice scoperta: 73 medaglie d’argento dell’alto impero di Roma, tutte con differenti rovesci importanti, a fior di conio, tali sono: Marco Antonio, Sergio Galba, Vespasiano, Trajano, Nerva, Adriano, Sabina, Antonio (sic) Pio, Faustina, Marc’Aurelio Antonino, Aurelio, Commodo, Pertinace, Settimio Geta, Severo Pio. – 30 del solo Lucio Severo Settimio Pertinace, una sola di Tacito. – Oltre alle suddette d’argento, rinvenni tre medaglioni, uno accennante all’apoteosi di Marco Aurelio, gli altri due di Anastasio, conati a Costantinopoli.

„Prije nekog vremena, tijekom istraživanja u Saloni koja još traju, imao sam sreću naći 73 primjerka srebrnog rimskog carskog novca, a svi s različitim važnim tipovima reversa, odlično sačuvanim kakvi su bili upravo kad su iskovani. To je novac Marka Antonija, Sergija Galbe, Vespazijana, Trajana, Nerve, Hadrijana, Sabine, Antonija (*sic*) Pija, Faustine, Marka Aurelija Antonina, Aurelija, Komoda, Pertinaksa, Septimija Geta, Severa Pija. – 30 među njima su novci Lucija Severa Septimija Pertinaksa, samo je jedan Tacita. – Osim ovih srebrnih našao sam i tri medalje [veliki primjerci novca], jedna se odnosi na apoteozu Marka Aurelija, a druge dvije na Anastazija, koje su iz kovnice u Konstantinopolu.“

Ova ostava denara bila je sakrivena u ranom 3. stoljeću, kako je utvrdio I. Marović analizirajući opis tog novca u pismu što ga je Carrara uputio Carskoj akademiji znanosti u Beču 25. ožujka 1850. godine. Pismo se čuva u arhivu AMS. Jedini novac Tacita (posrebreni antoninijan) i tri „medaljona“ (bili su „bakreni“, tj. brončani, sestercij Antonina Pija i dva bizantska folisa Anastazija) vjerojatno su posebno „upali“ u ostavu.⁴² Iako Marović nije vidio članak u *Gazzetta di Zara*, mogao je utvrditi da je ostava pronađena u istraživanjima unutar salonitanskog amfiteatra.⁴³

* * *

Cjeloviti pregled lista *Gazzetta di Zara* donio je nove informacije o nalazima antičkog novca u Dalmaciji u drugoj četvrtini 19. stoljeća. Iako su podaci uglavnom nepotpuni i spomenuto je vrlo malo nalazišta, oni upotpunjuju općenito škrte podatke iz izvještaja s arheoloških istraživanja tog razdoblja, koja su ponajprije bila fokusirana na Salonu.⁴⁴ Uz dokumenti-

41 For this site see Kirigin 2023, pp. 71-74.

42 Marović 1998, pp. 298-300. I owe this reference to M. Bonačić Mandinić. This hoard is not listed in Mirnik 1981, pp. 58-74.

43 According to Carrara 1852, p. 16, the hoard was found on March 19, 1850. See also Duplančić 2021, p. 37.

42 Marović 1998, str. 298-300. Na ovu poveznicu uputila me M. Bonačić Mandinić. Ova ostava se ne spominje u Mirnik 1981, str. 58-74.

43 Prema Carrara 1852, str. 16, ostava je nađena 19. ožujka 1850. Vidi još Duplančić 2021, str. 37.

44 Vidi Lanza 1856, str. 26 i 28 (grčki i rimski novac koji je našao C. Lanza 1823. – 1824. godine); Seidl 1846, str. 1069 (nalazi srebrnog novca Dirahija, Tarenta i Sifnosa i brončani novac Aleksandra Velikog iz Salone); Carrara 1847a, str. 339; Carrara 1847b, str. 1215 (nalazi preko 300 komada grčkoga i rimskog novca na istraživanjima Salone 1846.); Carrara 1850b, str. 14-15, bilj. 1 (novac nađen na istraživanjima C. Lanze 1821. – 1828. godine), str. 104-105 (349 komada grčko-

Overall, an inspection of the *Gazzetta di Zara* has yielded new information on finds of ancient coins in Dalmatia in the second quarter of the 19th century. Although most of this evidence is incomplete, and very few findspots are mentioned, it integrates the generally scant data provided by the archaeological reports from this period, which were focused primarily on the site of *Salona*.⁴⁴ In addition to documenting finds of coins of Issa, Pharos, and Herakleia on the islands of Hvar and Vis, the data extracted from various articles highlight the presence of issues of other Greek mints, such as Dyrrhachium,⁴⁵ and of Roman and Roman Provincial coins (especially of Nicaea, Nicopolis, and Viminacium), within the region.⁴⁶

The news reported by the *Gazzetta di Zara* also attests to the importance of coin collecting in Dalmatia at this time. Scholarly collectors such as P. Nižetić engaged in intellectual discourse with their peers and with leading numismatists in Vienna and Rome, and they advanced the study of ancient coinage by documenting and publicizing unusual finds (such as

ranje – bilježenje nalaza novca Ise, Farosa i Herakleje na otocima Hvaru i Visu, podaci izvučeni iz pojedinih članaka govore o prisutnosti emisija drugog grčkog novca poput novca Dirahija,⁴⁵ rimskog provincijalnog novca (osobito kovnica Nikeje, Nikopolisa i Viminacija) unutar ovog područja.⁴⁶

Vijesti koje donosi *Gazzetta di Zara* isto tako svjedoče o važnosti sakupljanja novca u Dalmaciji u to doba. Kolekcionari znanstvenog pristupa, poput P. Nižetića, vodili su intelektualne rasprave s kolegama i vodećim numizmatičarima u Beču i Rimu. Pridonijeli su napretku u proučavanju antičkog novca, dokumentirajući i objavljujući izuzetne nalaze (poput ostave Škudljivac). Drugi kolekcionari s ovog područja svojim su donacijama novca povećali fond zbirke *Museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro* (Muzeja Dalmacije, Dubrovnika i Kotora). Nasuprot tome, zbirka AMS se do ranih 1870-ih sastojala gotovo isključivo od novca nađenog na istraživanjima Salone koja su vodili Carlo Lanza (1821. – 1828.) i Francesco Carrara (1842. – 1850.).⁴⁷

-
- 44 See Lanza 1856, pp. 26 and 28 (Greek and Roman coins found by C. Lanza in 1823-1824); Seidl 1846, p. 1069 (finds of silver coins of Dyrrhachium, Tarentum, and Siphnos, and of a bronze coin of Alexander the Great from *Salona*); Carrara 1847a, p. 339; Carrara 1847b, p. 1215 (finds of over 300 Greek and Roman coins in excavations at *Salona* in 1846); Carrara 1850b, pp. 14-15, footnote 1 (coins found in the excavations conducted by C. Lanza in 1821-1828), pp. 104-105 (349 Greek, Roman Republican, Roman Imperial, and Byzantine coins found in 1846, including some of those mentioned by Seidl and Roman provincial issues of Gordian (?), Probus, and Diocletian), p. 146 (“un Alessandro Magno di terza grandezza” in silver, and 381 Roman Republican, Roman Imperial and Byzantine coins found in 1847-1848), pp. 167-168 (73 coins, including a bronze of Augustus’ moneyers and ‘a coin of Diocletian minted at Alexandria, with Jupiter on the reverse’ found in 1849); Carrara 1851, p. 12 (372 coins from the excavations in 1847-1848); Carrara 1852, pp. 16, 19 (coin hoard; Roman Republican and Imperial coins found in 1850); Seidl 1851, p. 247 (Roman Imperial coins found in 1849-1850). Cf. also Seidl 1851, pp. 255 (coin finds from the excavations at Gardun in 1849-1850).
- 45 Cf. the Greek coins from the island of Korčula published by Lisičar in 1959 and 1960-1961, which include a tetrobol of Histiaea, a tetradrachm of Nicomedes II of Bithynia, and a New Style Athenian tetradrachm from the Kalogerà collection (possibly one the “silberne attische Münzen von Gradina” seen by Neumann 1899, p. 174). A drachm of Dyrrhachium and a New Style Athenian tetradrachm used as jewelry come from the recent excavations of an Illyrian cemetery at Kopila near Blato: see Radić 2017, pp. 93-94, and Radić, Borzić, Eterović Borzić 2017, pp. 171-173, nos. 3/23-3/24. I am grateful to Igor Borzić for this information.
- 46 Roman provincial coins (including issues of Aegium, Corinth, Amphipolis, Nicopolis, Alexandria, and Bostra) have been found at Issa: see Bonačić Mandinić 2014, pp. 212 and 235, nos. 88-89. Regarding the circulation of issues of Nicaea and Viminacium in Dalmatia see Kos 1986, pp. 108-110; Borić-Brešković, Vojvoda 2018, pp. 77, 82, 87-88; Calomino 2019, pp. 144-145. A large number of these coins is in a collection published by Bilić 2020, pp. 140-143, nos. 1721-1755 and 1756-1776.

- ga, rimskoga republikanskog, rimskoga carskog i bizantskog novca nađenog 1846., uključujući neke od onih koje spominje Seidl, te rimskog provincijalnog novca – emisije Gordijana (?), Proba i Dioklecijana), str. 146 *un Alessandro Magno di terza grandezza* (jedan Aleksandar Veliki ‘treće veličine’) srebrni, i 381 komad rimskoga republikanskog, rimskoga carskog i bizantskog novca nađenog 1847. – 1848.), str. 167-168 (73 primjerka novca uključujući brončani novac Augustovih kovničara i „jedan Dioklecijanov novac iz kovnice Aleksandrija s Jupiterom na reversu“ nađeni 1849.); Carrara 1851, str. 12 (372 komada novca s istraživanja 1847. – 1848.); Carrara 1852, str. 16, 19 (ostava novca; rimski republikanski i carski novac nađen 1850.); Seidl 1851, str. 247 (rimski carski novac nađen 1849. – 1850.). Vidi još Seidl 1851, str. 255 (novac nađen na istraživanjima Garduna 1849. – 1850. godine).
- 45 Grčki novac nađen na Korčuli objavio je Lisičar 1959. i 1960. - 1961., uključujući tetrobol Histijeje, tetradrahmu Nikomeda II. iz Bitinije i atenska tetradrahmu novog stila iz zbirke Kalogjerà (možda je to *silberne attische Münzen von Gradina* – jedan srebrni atički novac s Gradine – koji je vidio Neumann 1899. str. 174). Na nedavnim istraživanjima ilirske nekropole Kopila blizu Blata nađena je drahma Dirahija i atenska tetradrahma novog stila koje su bile upotrijebljene kao nakit. Vidi Radić 2017, str. 93-94, i Radić, Borzić, Eterović Borzić 2017, str. 171-173, br. 3/23-3/24. Zahvaljujem Igoru Borziću na ovom podatku.
- 46 Rimski provincijalni novac (emisije Egija, Korinta, Amfipolisa, Nikopolisa, Aleksandrije i Bostre) nađen je u Isi: vidi Bonačić Mandinić 2014, str. 212, 235, br. 88-89. O cirkulaciji novca Nikeje i Viminacija u Dalmaciji vidi Kos 1986, str. 108-110; Borić-Brešković, Vojvoda 2018, str. 77, 82, 87-88; Calomino 2019, str. 144-145. Veliki broj primjeraka ovog novca objavio je nedavno Bilić 2020, str. 140-143, br. 1721-1755, 1756-1776.
- 47 Prema I. Deviću, „privremenom kustosu“ splitskog Arheološkog muzeja, 1872. godine numizmatička je zbirka sadržavala samo 1234 primjerka novca, uključujući dva srebrna novca Apolonije, jedan srebrni novac Dirahija, po jedan srebrni i brončani novac Aleksandra Velikog, šest brončanih primjeraka Aleksandrije i grčkih kolonija i 1226 primjeraka neidentificiranoga grčkog, rimskog i bizantskog brončanog novca. Ovaj je novac, kao i drugi arheološki materijal, potekao s istraživanja agera Salone. Vidi Dević 1872, str. 29-31, i osobito str.

the Škudljivac hoard). Other collectors from across the region increased the holdings of the Museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro by donating coins. In contrast, the numismatic collection of Split's Archaeological museum until the early 1870s consisted almost exclusively of coins from the excavations at Salona conducted by Carlo Lanza (1821-1828) and Francesco Carrara (1842-1850).⁴⁷

Since several ancient coins presented to the Zadar Museum between 1833 and 1845 came from donors from more than 40 different places ranging from northern Dalmatia to today's Montenegro, it seems plausible that many or most of them were found locally. In particular, it is tempting to regard the bronze coins of Dyrrhachium and Issa given by donors from the environs of Drniš (1839.3) and from Bajagić (1841) as local finds, given the fact that other examples of these issues come from the same inland areas of northern and central Dalmatia.⁴⁸

A conservative tabulation of numismatic gifts including more than 2 ancient coins shows the following distribution:

<i>Provenience</i>	<i>No. of coins</i>
Split	523 +
Vid	198
Kotor (Montenegro)	142
Zadar	134 +
Imotski	98 +
Makarska	80
Drniš	63
Opuzen	55
Prčanj (Montenegro)	50 +
Budva (Montenegro)	49
Vis	43 +
Pučišća (island of Brač)	40
Knin	39 +
Dobrota (Montenegro)	39
Sinj	36 +
Brač (unspecified)	30
Herceg Novi (Montenegro)	26
Trogir	25
Risan (Montenegro)	25
Perast (Montenegro)	21

Budući da novac darovan zadarskom Muzeju između 1833. i 1845. pristiže od donatora iz više od 40 različitih mjesta, s prostora od sjeverne Dalmacije do današnje Crne Gore, čini se vjerojatnim da je taj novac većinom bio nalažen lokalno. Osobito je poticajno gledati kao lokalne nalaze brončani novac Dirahija i Ise koji su dali donatori iz okolice Drniša (1839.3) i Bajagića (1841.), imajući u vidu činjenicu da je još primjeraka tih emisija nađeno u zaleđu sjeverne i srednje Dalmacije.⁴⁸

Popis koji slijedi donosi pregled mjesta odakle potječu donacije s više od dva primjerka novca:

<i>Podrijetlo</i>	<i>Broj primjeraka</i>
Split	523 +
Vid	198
Kotor (Crna Gora)	142
Zadar	134 +
Imotski	98 +
Makarska	80
Drniš	63
Opuzen	55
Prčanj (Crna Gora)	50 +
Budva (Crna Gora)	49
Vis	43 +
Pučišća (Brač)	40
Knin	39 +
Dobrota (Crna Gora)	39
Sinj	36 +
Brač (neodređeno)	30
Herceg Novi (Crna Gora)	26
Trogir	25
Risan (Crna Gora)	25
Perast (Crna Gora)	21
Korčula	18
Bajagić	17 +
Metković okolica	15
Škrip (Brač)	14
Kričke	12
Visovac	12
Han	8
Rab	4
Supetar (Brač)	4
<i>Ukupno:</i>	1820

Uočljivo je da veći dio ovog novca potječe iz sjeverne i srednje Dalmacije (1182 primjerka novca, odnosno 64,95%), a samo 15,71 %, odnosno 286 primjeraka je iz južne Dalmacije. S dru-

47 According to G. Dević, 'Provisional Keeper' of Split's archaeological museum, in 1872 the coin collection contained only 1234 coins, including 2 silver coins of Apollonia, 1 silver coin of Dyrrhachium, 1 silver coin and 1 bronze coin of Alexander the Great, 6 bronze coins of Alexandria and of Greek colonies, and 1226 unattributed Greek, Roman, and Byzantine bronze coins. These coins and other archaeological materials came from the excavations in the *ager* of Salona: see Dević 1872, pp. 29-31 and especially p. 33. Two years later Mihovil Glavinić, (director of the Split museum in 1872-1883), recorded a total of 1781 coins in the museum's collection: see Glavinić 1874, p. 264.

48 Cf. Ilkić, Šešelj 2017, pp. 284-288; Paškvan, Visonà 2020-2021, p. 136.

33. Dvije godine kasnije Mihovil Glavinić (ravnatelj Muzeja u Splitu 1872. - 1883.), zabilježio je ukupno 1781 primjerak novca u muzejskoj zbirci. Vidi Glavinić 1874, str. 264.

48 Ilkić, Šešelj 2017, str. 284-288; Paškvan, Visonà 2020-2021, str. 136.

Korčula	18
Bajagić	17+
Metković area	15
Škrip (island of Brač)	14
Kričke	12
Visovac	12
Han	8
Rab	4
Supetar (island of Brač)	4
<i>Total:</i>	1820

It is noteworthy that the vast majority of these coins (1182 coins or 64.95%) came from northern and central Dalmatia, whereas only 15.71% (286 coins) came from southern Dalmatia. On the other hand, at least 19.34% (352 coins) and probably more came from Montenegro. Among these is a considerable number of silver and bronze coins from Budva (ancient *Bouthoe*), a site with a long history of occupation, whose numismatic record is not well known,⁴⁹ and from the Bay of Kotor. The Zadar Museum acquired ancient coins from Montenegro at least until 1918.⁵⁰

Furthermore, at least 1 or 2, or some ancient coins also came from the following locations: Asseria (Podgrađe), Hvar, Nerežišća (island of Brač), Nin, Omiš, Promina, Raslina, Skradin, Stari Grad, Tor (Jelsa, island of Hvar), and Vrgorac.

Therefore the *Gazzetta di Zara* contributed to preserving essential information about the circulation of coinage across Dalmatia (and, to some extent, Montenegro) in antiquity, and indirectly documented the earliest acquisitions of Croatia's second oldest museum. This is especially significant, because a large portion of Zadar's collection of Greek coins was taken to Italy in 1944 and is now in Venice's Museo Archeologico Nazionale;⁵¹ it is uncertain whether official records of the coins' provenience have survived. A future publication of these coins will have to take the data from the *Gazzetta di Zara* into consideration.

ge strane, najmanje 19,34 % novca (352 primjerka), a vjerojatno i više, potječe iz Crne Gore. Među njima je zamjetan broj srebreneog i brončanog novca iz Budve (antički grad *Bouthoe*), mjesta dugačke povijesti naseljenosti, čiji numizmatički podaci nisu dobro poznati,⁴⁹ kao i novca iz Bokokotorskog zaljeva. Zadarski je Muzej nabavljao novac iz Crne Gore najmanje do 1918. godine.⁵⁰

Nadalje, najmanje jedan primjerak ili dva, ili nekoliko primjeraka antičkog novca potječe sa slijedećih lokacija: Asseria (Podgrađe), Hvar, Nerežišća (Brač), Nin, Omiš, Promina, Raslina, Skradin, Stari Grad, Tor (Jelsa, Hvar) i Vrgorac.

Iz nabrojenog je razvidno da je *Gazzetta di Zara* pridonijela očuvanju osnovnih informacija o cirkulaciji novca u Dalmaciji (u određenoj mjeri i u Crnoj Gori) u doba antike, a neizravno je zabilježila i najranije nabave drugoga najstarijeg muzeja u Hrvatskoj. To je posebno značajno jer je zadarska zbirka grčkog novca velikim dijelom odnesena u Italiju 1944. godine. Taj se novac sada nalazi u venecijanskom Museo Archeologico Nazionale.⁵¹ Nije sigurno jesu li sačuvani službeni podaci o porijeklu pojedinih primjeraka. Buduća objava tog novca sada svakako mora uzeti u obzir podatke iz *Gazzetta di Zara*.

49 Cf. Mirnik 1981, p. 88, no. 334 (a hoard buried in first half of the 6th century A.D. containing Greek, Roman, and Ostrogothic bronze coins); Faber 2005, p. 238 (finds of Julio-Claudian coins); Marković 2012, pp. 89, 260-261 (finds of coins of Ballaios and of Roman coins); Dimitrijević 2021, p. 82 (finds of coins of Apollonia).

50 Information from I. Mirnik, who compiled a list of coins with recorded findspots that were accessioned by the Zadar Museum between 1898-1927. Those from Montenegro include a coin of Dyrrhachium, Roman Imperial issues of Septimus Severus and Trajan Decius, a Roman provincial coin of Alexandria minted under Gallienus, and an Ostrogothic coin of Theodorik.

51 Gorini 1998, pp. 7, 12; Asolati 2004, p. 161. For all the coins taken to Italy from Zadar see now Mascardi 2023, pp. 25-26, 38, 53, 56, 61-62, 64-65, 75, 82-83.

49 Mirnik 1981, str. 88, br. 334 (ostava zakopana u prvoj polovici 6. stoljeća sadržavala je grčki, rimski i ostrogotski brončani novac); Faber 2005, str. 238 (nalazi julijevsko-klaudijevskog novca); Marković 2012, str. 89, 260-261 (nalazi Balejeva i rimskog novca); Dimitrijević 2021, str. 82 (nalazi novca Apolonije).

50 Informacija I. Mirnika, koji je sastavio popis novca, sa zabilježenim mjestom nalaza, koji je nabavljen za zadarski Muzej od 1898. do 1927. godine. Među primjercima iz Crne Gore je jedan primjerak novca Di-rahija, rimski novac careva Septimija Severa i Trajana Decija, rimski provincijalni novac Aleksandrije iz vremena Galijena i jedan primjerak ostrogotskog Teodorikova novca.

51 Gorini 1998, str. 7, 12; Asolati 2004, str. 161. Za novac koji je iz Zadra odnesen u Italiju vidi Mascardi 2023, str. 25-26, 38, 53, 56, 61-62, 64-65, 75, 82-83.

APPENDIX

Known findspot or provenience

Asseria (Podgrađe): 1833
 Bajagić, environs of Sinj: 1841
 Cavtat, environs: 1832.2, 1833.8
 Drniš, environs: 1839.3
 Dubrovnik, environs: 1839.1
 Nin, environs: 1835.3
 Šibenik, environs: 1844.2
 Škudljivac (island of Hvar): 1835.6
 Salona: 1846, 1850
 Stari Grad, environs (island of Hvar): 1835.6, 1837, 1844.3
 Tepljuh: 1843.2
 Tor near Jelsa (island of Hvar): 1847
 Vis, environs: 1844.2

Ancient mints or minting authorities

Antioch: 1835.4
 Ballaios: 1844.3, 1845
 ΔI: 1844.1
 Dyrrhachium: 1839.3
 Herakleia: Niseteo 1835.6, 1837.1
 Hadrianopolis, Macedonia: 1835.4
 Issa: 1841, 1842.2, 1843.1
 Lysimachus: 1835.2
 Nicaea, Bythinia: 1835.4, 1839.2
 Nicopolis, Epirus: 1835.4
 Pharos: 1835.5, 1835.6, 1843.4
 Rome: 1835.2, 1835.3, 1835.4, 1843.2, 1844.2
 Samos: 1835.4
 Spain and Gaul (Galba or Vindex): 1844.2
 Viminacium: 1835.4, 1839.2

DODATAK

Poznato nalazište ili porijeklo:

Asseria (Podgrađe): 1833
 Bajagić, okolica Sinja: 1841
 Cavtat, okolica: 1832.2, 1833.8
 Drniš, okolica: 1839.3
 Dubrovnik, okolica: 1839.1
 Nin, okolica: 1835.3
 Šibenik, okolica: 1844.2
 Škudljivac (Hvar): 1835.6
 Salona: 1846, 1850
 Stari Grad, okolica (Hvar): 1835.6, 1837, 1844.3
 Tepljuh: 1843.2
 Tor blizu Jelsa (Hvar): 1847
 Vis, okolica: 1844.2

Antičke kovnice ili vlast odgovorna za kovanje novca

Antiohija: 1835.4
 Balej: 1844.3, 1845
 ΔI: 1844.1
 Dirahij: 1839.3
 Herakleja: Niseteo 1835.6, 1837.1
 Hadrijanopolis, Makeedonija: 1835.4
 Issa: 1841, 1842.2, 1843.1
 Lizimah: 1835.2
 Nikeja, Bitinija: 1835.4, 1839.2
 Nikopolis, Epir: 1835.4
 Faros: 1835.5, 1835.6, 1843.4
 Rim: 1835.2, 1835.3, 1835.4, 1843.2, 1844.2
 Samos: 1835.4
 Hispanija i Galija (Galba ili Vindeks): 1844.2
 Viminacij: 1835.4, 1839.2

Abbreviations / Kratice

GZ	Gazzetta di Zara
VAHD	Vjesnik za arheologiju i historiju dalmatinsku
VAMZ	Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu

Bibliography / Literatura**Anonymous 1832a**

Vicinanze di Scardona – Cascata, GZ, Zara 8. 5. 1832, god. 1, br. 11, 44; 15. 5. 1832, br. 13, 51-52. (Dodatak)

Anonymous 1832b

[*Bez naslova*], GZ, Zara 29. 5. 1832, god. 1, br. 17, 65.

Anonymous 1832c

Antichità patria, GZ, Zara 9. 10. 1832, god. 1, br. 55, 220.

Anonymous 1833a

[*Bez naslova*], GZ, Zara 19. 4. 1833, god. 2, br. 32, 125.

Anonymous 1833b

II. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara, a cui S.E. il sig. Governatore Conte di Lillenberg rende pubblico ringraziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'Istituto suddetto*, GZ, Zara 30. 4. 1833, god. 2, br. 35, 137.

Anonymous 1833c

III. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara, a cui S.E. il sig. Governatore Conte di Lillenberg rende pubblico ringraziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto*, GZ, Zara 14. 5. 1833, god. 2, br. 39, 153; 17. 5. 1833, br. 40, 157.

Anonymous 1833d

IV. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara, a cui S.E. il sig. Governatore Conte di Lillenberg rende pubblico rin-*

graziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto, GZ, Zara 2. 7. 1833, god. 2, br. 53, 209; 5. 7. 1833, br. 54, 213; 9. 7. 1833, br. 55, 217-218.

Anonymous 1833e

VI. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lillenberg rende pubblico ringraziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto*, GZ, Zara 4. 10. 1833, god. 2, br. 80, 317.

Anonymous 1833f

VII. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara a cui S.E. il sig. governatore Conte di Lillenberg rende pubblico ringraziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto*, GZ, Zara 8. 11. 1833, god. 2, br. 90, 357.

Anonymous 1833g

VIII. *Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lillenberg rende pubblico ringraziamento pei seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto*, GZ Zara 31. 12. 1833, god. 2, br. 105, 417. (za nastavk ovog članka vidi Anonymus 1834a)

Anonymous 1834a

Continuazione della VIII Specifica degli oggetti attinenti al

nostro Museo, GZ, Zara 3. 1. 1834, god. 3, br. 1, 1.

Anonymous 1834b

IX. Specifica, dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara a cui S.E. il sig. Governatore Conte di Lilienberg rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto, GZ, Zara 8. 7. 1834, god. 3, br. 54, 213.

Anonymous 1834c

Continuazione della IX. specifica, GZ, Zara 11. 7. 1834, god. 3, br. 55, 217.

Anonymous 1834d

X. Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara, a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lilienberg, rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'Istitnto (sic) suddetto, GZ, Zara 25. 7. 1834, god. 3, br. 59, 233.

Anonymous 1834e

IX. (sic) Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara a cui S.E. il sig. Governatore co: di Lilienberg, rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto, GZ, Zara 24. 10. 1834, god. 3, br. 85, 337.

Anonymous 1835a

X. (sic) Specifica dei benemeriti promotori del nascente Museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lilienberg, ren-

de pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto, GZ, Zara 3. 4. 1835, god. 4, br. 27, 107.

Anonymous 1835b

Archeologia e numismatica, GZ, Zara 12. 5. 1835, god. 4, br. 38, 149-150. (Dodatak)

Anonymous 1835c

XI. Specifica dei benemeriti promotori del nascente Museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lilienberg rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto, GZ, Zara 7. 8. 1835, god. 4, br. 63, 243-244.

Anonymous 1835d

Numismatici Dalmati, GZ, Zara 3. 11. 1835, god. 4, br. 88, 349-353; 6. 11. 1835, br. 89, 353-354; 13. 11. 1835, br. 91, 363-364. (Dodatak)

Anonymous 1836

XI. (sic) Specifica dei benemeriti promotori del nascente Museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lilienberg rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad incremento dell'istituto suddetto, GZ, Zara 8. 11. 1836, god. 5, br. 90, 368.

Anonymous 1838

XII. Specifica dei benemeriti promotori del nascente museo di Dalmazia, Ragusa e Cattaro, riunito a Zara, a cui S.E. il sig. Governatore conte di Lilienberg, rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni dai medesimi consegnati ad

incremento dell'istituto suddetto. GZ, Zara 30. 1. 1838, god. 6, br. 33, 33.

Anonymous 1839

XV. Specifica dei benemeriti promotori del museo nazionale, ai quali S.E. il signor Governatore conte di Lilienberg rende pubblico ringraziamento per i seguenti doni, GZ, Zara 3. 12. 1839, god. 8, br. 97, 385-387. (Dodatak)

Anonymous 1841

Specifica XVI. Dei donativi fatti al Museo nazionale da alcuni benemeriti promotori, ai quali la provv. direzione rende pubblico ringraziamento, GZ, Zara 2. 11. 1841, god. 10, br. 88, 349; 5. 11. 1841, br. 89, 353.

Anonymous, 1842a

Antichità, GZ, Zara 12. 7. 1842, god. 11, br. 55, 217.

Anonymous, 1842b

Fatto storico. Lesina 25 luglio 1732, GZ, Zara 2. 8. 1842, god. 11, br. 61, 241-243.

Anonymous, 1845

Specifica XVIII e XIX. Dei doni fatti al gabinetto di storia naturale e delle antichità a Zara. Negli anni 1843, 1844 e 1845, GZ, Zara 17. 7. 1845, god. 14, br. 57, 319-320.

Anonymous, 1847

Lissa, in: *Enciclopedia popolare ovvero dizionario generale di scienze, lettere, arti, storia, geografia etc.*, Tom. VIII, Torino 1847, 648-649.

Appendini 1802

F. M. Appendini, *Notizie storico-critiche sulle antichità. Storia e letteratura de' Ragusei divise in due tomi e dedica-*

te all'eccelso senato della Repubblica di Ragusa, Tom. I, Ragusa 1802.

Appendini 1833

F. M. Appendini, *Antichità dalmatiche. Del sito della città e colonia di Epidaurò nell'Illirico*, GZ, Zara 20. 8. 1833, god. 2, br. 67, 267-268; 23. 8. 1833, br. 68, 282; 30. 8. 1833, br. 70, 280 (sic); 3. 9. 1833, br. 71, 284; 10. 9. 1833, br. 73, 232 (sic). (Dodatak)

Asolati 2004

M. Asolati, *Raccolte numismatiche*, in: I. Favaretto, M. De Paoli, M. C. Dossi (eds.), *Museo Archeologico Nazionale di Venezia*, Milano 2004, 55-161.

Batović 1982

Š. Batović, *150 godina Arheološkoga muzeja u Zadru*, Zadar 1982.

Bilić 2020

T. Bilić, *Aliena Pecunia. Zbirka antičkog novca zaplijenjena u Ustaškom logoru Požege*, Zagreb 2020.

Bonačić Mandinić 2014

M. Bonačić Mandinić, *Nalazi novca s nekropole Vlaška njiva u Visu*, VAHD 107, Split 2014, 201-240.

Bonačić Mandinić 2021

M. Bonačić Mandinić, *Novac*, in: S. Ivčević (ed.), *Vis-à-Vis 200. Arheološka baština otoka Visa. Katalog izložbe u povodu 200. obljetnice Arheološkog muzeja u Splitu*, Split 2021, 264-304.

Borić-Brešković, Vojvoda 2018

B. Borić-Brešković, M. Vojvoda, *The Circulation of Roman*

Provincial Coins of the Viminacium Mint, in: M. Korać (ed.), *VIVERE MILITARE EST. From Populus to Emperors – Living on the Frontier, Vol. II*, Belgrade 2018, 73-100.

Brunšmid 1898

J. Brunšmid, *Die Inschriften und Münzen der griechischen Städte Dalmatiens*, Wien 1898. (Abhandlungen des archäologisch-epigraphischen Seminars der Universität Wien, XIII)

Bulić 1925

F. Bulić, *Razvoj arheoloških istraživanja i nauka u Dalmaciji kroz zadnji milenij*, in: *Zbornik Matice hrvatske o tisućoj godišnjici hrvatskog kraljevstva*, Zagreb 1925, 93-246.

Buchberger 2017

M. Buchberger, *Petar Nisiteo: posljednji polihistor Dalmacije*, Stari Grad 2017.

Buchberger 2022

M. Buchberger, *O istraživanju lokacije ostave grčko-ilirskog novca na Škudljivcu i antičkoj podjeli zemljišta Starogradsčkog polja na otoku Hvaru*, Zagreb 2022.

Burton 1876

R. F. Burton, *The Long Wall of Salona and the Ruined Cities of Pharia and Gelsa di Lesina*, *The Journal of the Anthropological Institute of Great Britain and Ireland* 5, London 1876, 252-300.

Calomino 2019

D. Calomino, *Supplies for the Army: Bithynian Coins in the Balkans in the 3rd Century AD*, *Chiron* 49, Berlin – Boston 2019, 131-160.

Capor 1835a

M. Capor (= Matija Kapor), *Storia Letteraria. Memorie per la Biografia degl'illustri Dalmati*, GZ, Zara 6. 3. 1835, god. 4, br. 19, 73-74. (Dodatak)

Capor 1835b

M. Capor, *Numismatica. Monete Dalmatiche*, GZ, Zara 29. 9. 1835, god. 4, br. 78, 310-312.

Capor 1836

M. Capor, *Antichità dalmatiche. Monete lissane, e faren-si ossia lesignane*, GZ, Zara 1. 7. 1836, god. 2, br. 53, 209-212. (Dodatak)

Capor 1839

M. Capor, *Antiquaria*, GZ, Zara 9. 8. 1839, god. 8, br. 64, 253-256; 13. 8. 1839, br. 65, 257-260.

Carrara 1847a

F. Carrara, *De' scavi di Salona nel 1846. Memoria*, *Giornale euganeo di scienze, lettere ed arti* 4, II semestre, Padova 1847, 328-341.

Carrara 1847b

F. Carrara, *Salona und seine Ausgrabungen*, *Österreichische Blätter für Literatur, Kunst, Geschichte, Geographie, Statistik und Naturkunde*, Wien 1847, br. 304 (21. 12.), 1206-1208; br. 305 (22. 12.), 1211-1212; br. 306 (23. 12.), 1214-1216.

Carrara 1850a

F. Carrara, [odlomak pisma], GZ, Zara 9. 4. 1850, god. 19, br. 43, (dodatak), 2.

Carrara 1850b

F. Carrara, *Topografia e scavi di Salona*, Trieste 1850.

Carrara 1851

F. Carrara, *De' scavi di Salona nel 1848. Memoria*, *Denkschriften der Kaiserlichen Akademie der Wissenschaften. Philosophisch-historische Classe, II, 2. Abhandlungen von Nicht-Mitgliedern*, Wien 1851, 1-16.

Carrara 1852

F. Carrara, *De' scavi di Salona nel 1850. Memoria*, Praga 1852.

Ciccarelli 1802

A. Ciccarelli, *Osservazioni sull'isola della Brazza, e sopra quella nobiltà*, Venezia 1802.

Ciccarelli 1811

A. Ciccarelli, *Opuscoli riguardanti la storia degli uomini illustri di Spalato, e di parecchi altri dalmati*, Ragusa 1811.

Cusani 1846

F. Cusani, *La Dalmazia. Le isole Jonie e la Grecia (visitate nel 1840). Memorie Storico-Statistiche*, I, Milano 1846.

de Benvenuti 1839

A. de Benvenuti, XIV. *Specifica. Dei benemeriti promotori del museo nazionale, ai quali S.E. il signor Governatore Conte di Lilienberg rende pubblico ringraziamento pei seguen-ti doni*, GZ, Zara 17. 9. 1839, god. 8, br. 75, 297-298.

de Casotti 1840

M. de Casotti (= Marko Kažotić), *Le coste e isole della Istria e della Dalmazia*, Zara 1840.

Dević 1872

G. (= Ivan) Dević, *L'I.R. Museo di antichità in Spalato*, Programma dell'i.r. Ginnasio Superiore di Stato in Spalato

alla fine dell'anno scolastico 1871-72, Spalato 1872, 19-36.

Dimitrijević 2021

M. Dimitrijević, *Approaching group identities in "Hellenistic" Bouthoe (Budva, Montenegro)*, in: D. Medin (ed.), *Antička Budva. Zbornik radova s Međunarodnog multidisciplinarnog naučnog simpozijuma po pozivu održanog u Budvi 28-30. novembra 2018. godine*, Budva 2021, 74-93.

Dukat, Mirnik 1976

Z. Dukat, I. Mirnik, *Pre-Roman coinage on the territory of modern Yugoslavia*, *Bulletin of the Institute of Archaeology, University of London* 13, London 1976, 175-210.

Duplančić 1999

A. Duplančić, "Archeologo" don Bariša Ereš, in: E. Marin, M. Mayer, G. Paci, I. Rodà (eds.), *Corpus Inscriptionum Naronitanum 1. Erešova kula – Vid*, Macerata – Split 1999, 21-45.

Duplančić 2004

A. Duplančić, *Kronologija zbirke slika Arheološkog muzeja u Splitu*, in: A. Duplančić, R. Tomić, *Zbirka slika Arheološkog muzeja u Splitu*, Split 2004, 7-39.

Duplančić 2006

A. Duplančić, *Kutije za numizmatičke zbirke iz Visa i Trogira*, *Vjesnik za arheologiju i povijest dalmatinsku* 99, Split 2006, 379-386.

Duplančić 2010

A. Duplančić, *Crkva Gospe od Pojišana do početka XX. stoljeća*, in: A. Duplančić (ed.), *Kapucinski samostan i svetište Gospe od Pojišana u Splitu*.

Zbornik radova sa znanstvenog skupa održanog u povodu 100. obljetnice dolaska kapucina u Pojišan, Split, 27. svibnja 2009, Split 2010, 129-188.

Duplančić 2015

A. Duplančić, Četiri skulpture iz Salone i zapisi o njima, Tusculum 8, Solin 2015, 175-201.

Duplančić 2019a

A. Duplančić, Arheološka i povijesna djela u knjižnici Carla i Francesca Lanze, in: I. Kuić (ed.), Knjiga i društvo. Dijalog o intelektualnoj povijesti Hrvatske. Zbornik radova s 1. međunarodnog znanstvenog skupa Knjiga i društvo održanog u Splitu 23. rujna 2015, Split 2019, 93-141.

Duplančić 2019b

A. Duplančić, Crkva sv. Jelene na splitskoj Rivi, in: N. Cambi, A. Duplančić (eds.), Pomorski Split do početka XX. stoljeća, Split 2019, 436-437.

Duplančić 2021

A. Duplančić, U temeljima hrvatske arheologije. Istraživanja Salone od 1821. do 1850. na temelju rukopisne i tiskane graite iz Arheološkog muzeja u Splitu. Izložba u povodu 200 godina sustavnih arheoloških istraživanja Salone, Split 2021.

Duplančić, Kraljević 1988

A. Duplančić, Lj. Kraljević, Liječnici Karlo i Franjo Lanza ravnatelji splitskoga Arheološkog muzeja u 19. stoljeću, Acta historiae medicinae, stomatologiae, pharmaciae, medicinae veterinariae 1-2, Beograd 1988, 153-164.

Faber 2005

A. Faber, La cité antique de

Buthua et les recherches de la nécropole hellénistique et romaine, in: *Illyrica antiqua ob honorem Duje Rendić-Miočević. Radovi s međunarodnog skupa o problemima antičke arheologije Zagreb*, 6. – 8. XI. 2003, Zagreb 2005, 237-261.

Fenzi 1843a

A. Fenzi, Conghiettura archeologica, GZ, Zara 24. 8. 1843, god. 12, br. 85, 393.

Fenzi 1843b

A. Fenzi, Archeologia, GZ, Zara 17. 11. 1843, god. 12, br. 92, 427.

Fenzi 1844

A. Fenzi, Studii storici. Sebenico, GZ, Zara 3. 9. 1844, god. 13, br. 71, 413-415. (Dodatak)

Glavinić 1874

M. Glavinić, I.R. Museo d'antichità in Spalato, in: L. Maschek, Manuale del Regno di Dalmazia per l'anno 1874/IV, Zara 1874, 263-265.

Göricke-Lukić 2004

H. Göricke-Lukić, Grčki, grčko-kolonijalni i keltski novac iz Muzeja Slavonije Osijek, Osijek 2004.

Göricke-Lukić 2013

H. Göricke-Lukić, Ostava grčkog novca iz Škudljivca na otoku Hvaru, VAMZ, 3. ser., 45, Zagreb 2013, 299-349.

Göricke-Lukić 2017

H. Göricke-Lukić, Nove spoznaje o ostavi grčkog novca iz Škudljivca na otoku Hvaru, in: J. Jeličić Radonić, H. Göricke-Lukić, I. Mirnik, Faros III. Grčki, grčko-ilirskih i rimski novac, Split 2017, 15-57.

Gorini 1998

G. Gorini, Novac iz Eginie i Atene iz Arheološkog muzeja u Zadru, Numizmatičke vijesti 40/1 (51), Zagreb 1998, 7-12.

Grotefend 1836

C. L. Grotefend, Münzen der Insel Pharos in Illyricum, Blätter für Münzkunde. Hannoversche numismatische Zeitschrift 2, Leipzig 1836, 254-255.

G. S. 1835

G. S., Numismatica, GZ, Zara 31. 7. 1836, god. 4, br. 61, 236-237.

G. V. 1842

G. V., Antichità, GZ, Zara 29. 11. 1842, god. 11, br. 95, 377.

Ilkić, Šešelj 2017

M. Ilkić, L. Šešelj, L. Noviji nalazi grčko-ilirskog novca s područja sjeverne Dalmacije, VAHD 110/1, Split 2017, 281-302.

Ivačić 1834

S. I. (= S. Ivačić), Biografia. Spalato 1 febbraio. Cenni sulla vita di Carlo Lanza, GZ, Zara 18. 3. 1834, god. 3, br. 22, 88; 21. 3. 1834, br. 23, 91-92. (Dodatak)

Kirigin 2023

B. Kirigin, Antička kula Tor na otoku Hvaru – retrospektiva, VAHD 114, Split 2022. (ali 2023.), 69-118.

Kos 1986

P. Kos, The Monetary Circulation in the Southeastern Alpine Region ca. 300 B.C. – A.D. 1000, Ljubljana 1986.

Kovacevich 1843

Kovacevich (capit.), Investigazioni patrie, GZ, Zara 25. 8. 1843, god. 12, br. 68, 295. (Dodatak)

Kubitschek 1897

W. Kubitschek, Ripostiglio di monete illiriche da Škudljivac sull'isola Lesina, Bullettino di Archeologia e Storia Dalmata XX, Split 1897, 159-171.

Lanza 1846

[Odlomak izvještaja C. Lanze iz 1825.], in: G. F. C., Monumenti cristiani di Salona, GZ, Zara 19. 8. 1846, god. 15, br. 84, 507-509; 22. 8. 1846, br. 85, 513-514. (Dodatak)

Lanza 1856

F. Lanza, Monumenti salonitani inediti illustrati, Vienna 1856.

Lisičar 1959

P. Lisičar, Histijejski tetrobol naden u gradu Korčuli, VAHD 61, Split 1959, 152-153.

Lisičar 1960-1961

P. Lisičar, Grčki i helenistički novci s otoka Korčule, Radovi Filozofskog fakulteta Zadar 1, Zadar 1960-1961, 74-81.

Ljubić 1856

S. Gliubich (= Šime Ljubić), Dizionario biografico degli uomini illustri della Dalmazia, Vienna – Zara 1856.

Ljubić 1864

Š. Ljubić, O nekojih pjenezih grčkih, izkopanih u Starom gradu na Hvarskom otoku u Dalmaciji, Književnik. Časopis za jezik i poviest hrvatsku i srbsku, i prirodne znanosti 1, 3, Zagreb 1864, 395-401.

Marković 2012

Č. Marković, Antička Budva. Nekropole: istraživanja 1980-1981, Podgorica 2012.

Marović 1998

I. Marović, Skupni nalaz denara iz salonitanskog amfiteatra, VAHD 87-89, Split 1998, 289-304.

Mirnik 1981

I. A. Mirnik, *Coin Hoards in Yugoslavia*, Oxford 1981. (British Archaeological Reports International Series 95)

Mascardi 2023

M. Mascardi, *Il complesso ri-torno dei Beni Culturali all'ex Jugoslavia. Sulle casse contenenti reperti archeologici provenienti da Pola, Zara e Fiume: alcuni apporti dai documenti di archivio conservati a Padova, Venezia e Roma*, Roma 2023. (Quaderni del Master. Esperti nelle attività di valutazione e di tutela del patrimonio culturale 9)

Neumann 1899

W. Neumann, *Aus einem Bericht des Professor Dr. W. Neumann an die k. k. Central-Commission ddo. 7. October 1897*. IV, Mittheilungen der k.k. Central-Commission für Erforschung und Erhaltung der Kunst- und historischen Denkmale, N.F., 25, Wien 1899, 172-175.

Nisiteo 1835

P. Nisiteo (= Petar Nižetić), *Antichità dalmatiche*, GZ, Zara 12. 6. 1835, god. 4, br. 47, 185-187; 16. 6. 1835, br. 48, 189-190; 19. 6. 1835, br. 49, 193-195. (Dodatak)

Nisiteo 1837a

P. Nisiteo, *Antiquaria*, GZ, Zara 12. 5. 1837, god. 6, br. 38, 149-155. (Dodatak)

Nisiteo 1837b

P. Nisiteo, *Storia di Eraclea illirica*, GZ, Zara 30. 6. 1837, god. 6, br. 52, 205-208. (Dodatak)

Nisiteo, 1837c

P. Nisiteo, *Invito alla gioventù dalmata*, GZ, Zara 7. 11. 1837, god. 6, br. 89, 333-335.

Nisiteo 1837d

P. Nisiteo, *Estratto di lettera del Sig. Pietro Nisiteo al ch. Prof. Furlanetto d.d. Città vecchia 8. Luglio 1837*, Bullettino dell'Institut di Corrispondenza Archeologica 9, Roma 1837, 107-108.

Nisiteo 1844a

P. Nisiteo, *Indirizzo alla studiosa gioventù dalmata*, GZ, Zara 27. 2. 1844, god. 13, br. 17, 81-83; 1. 3. 1844, br. 18, 87-88.

Nisiteo 1844b

P. Nisiteo, *Antiquaria. Sulla sede del re illirico Balleo*, GZ, Zara 13. 9. 1844, god. 13, br. 74, 431-432; 17. 9. 1844, br. 75, 437-439; 20. 9. 1844, br. 76, 441. (Dodatak)

Ostoich 1838

N. Ostoich (= Nikola Ostojić), *Sepolcri antichi scoperti nella terra di Bol, sull'isola Brazza*, GZ, Zara 22. 5. 1838, god. 7, br. 4, 161-163; 25. 5. 1838, br. 42, 165-168. (Dodatak)

Ostoich 1840

N. Ostoich, *Antiquaria. Nuovi cenni sulla scoperta dell'antica Eraclea dalmatica, e su alcune monete di Pharos, le quali portano per emblema la testa d'Omero*, GZ, Zara 13. 3. 1840, god. 9, br. 21, 82-84. (Dodatak)

Ostoich 1844a

N. Ostoich, *Notizie di Narona tratte in gran parte dalle lapidi*, GZ, Zara 30. 4. 1844, god. 13, br. 35, 185-187; 5. 5. 1844, br. 36, 191-192. (Dodatak)

Ostoich 1844b

N. Ostoich, *Cenni su due lapidi antiche, una di Jadera, e di Epidaurò l'altra*, GZ, Zara 28. 6. 1844., god. 13, br. 52, 294-295.

P. 1843

P., *Storia patria*, GZ, Zara 15. 8. 1843, god. 12, br. 82, 375; 17. 8. 1843, br. 83, 380-381. (Dodatak)

Paškvan, Visonà 2020-2021

S. Paškvan, P. Visonà, *A previously unknown silver coin of Issa from Central Dalmatia*, VAHD 113/1, Split 2020-2021, 131-149.

Radić 2017

D. Radić, *Metalni nalazi*, in: D. Radić, I. Borzić (eds.), *Grad mrtvih nad poljem života. Nekropola gradinskog naselja Kopila na otoku Korčuli*, Zadar 2017, 85-98.

Radić, Borzić, Eterović

Borzić 2017
D. Radić, I. Borzić, A. Eterović Borzić, *Katalog*, in: Radić, Borzić 2017, 148-203.

Rathgeber 1838

G. Rathgeber, *Medaglie d'Illyricum*, Bullettino dell'Istituto di Corrispondenza Archeologica 10, Roma 1838, 86-94.

RIC I²

C. H. V. Sutherland, *The Roman Imperial Coinage. Vol. I. Revised Edition, from 31 BC to AD 69*, London 1984.

RIC II

H. Mattingly, E. A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage. Vol. II. Vespasian to Hadrian*, London 1926.

RIC II¹

I. A. Carradice, T. V. Buttrey, *The Roman Imperial Coinage. Vol. II – Part 1. From AD 69-96. Vespasian to Domitian. Second fully revised edition*, London 2007.

RIC II³

d. A. Abdy, P. F. Mittag, *The Roman Imperial Coinage. Vol. II – Part 3. From AD 117 to AD 138: Hadrian*, London 2019.

RIC III

H. Mattingly, E. A. Sydenham, *The Roman Imperial Coinage. Vol. III. Antoninus Pius to Commodus*, London 1930.

RIC IV²

H. Mattingly, E. A. Sydenham, C. H. V. Sutherland, *The Roman Imperial Coinage. Vol. IV – Part II. Macrinus to Pupienus*, London 1938.

RIC IV³

H. Mattingly, E. A. Sydenham, C. H. V. Sutherland, *The Roman Imperial Coinage. Vol. IV – Part III. Gordian III – Uranius Antoninus*, London 1949.

RRC

M. H. Crawford, *Roman Republican Coinage*, Cambridge 1974.

Seidl 1846

J. G. Seidl, *Chronik der archäologischen Funde in der österreichischen Monarchie II. 1845-1846*, Österreichische Blätter für Literatur und Kunst, Wien 1846, br. 137 (14. 11.), 1065-1069.

Seidl 1851

J. G. Seidl, *Beiträge zu einer Chronik der archäologischen Funde in der österreichischen Monarchie*, Archiv für Kunde österreichischer Geschichts-Quellen 6, Wien 1851, 205-271.

Selem 1961-1962

P. Selem, *Egipatski šauabtiji i amuleti u Arheološkom muzeju u Splitu*, VAHD 63-64, Split 1961-1962, 125-144.

Selem 1965-1967

P. Selem, *Egipatski šauabtiji iz zbirke Carrara-Bratanić*, VAHD 65-66, Split 1965-1967, 113-117.

Selem 1997

P. Selem, *Izidin trag. Egipatski kulturni spomenici u rimskom Iliriku*, Split 1997.

SNG Copenhagen Ionia

Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum, Ionia Part II, Erythrae – Priene, Copenhagen 1946.

SNG Copenhagen Thrace

Sylloge Nummorum Graecorum, The Royal Collection of Coins and Medals Danish National Museum Thrace Part II, Odessus – Sestus Islands, Kings i Dynasts, Copenhagen 1943.

SNG Hungary

M. Bakos (ed.), *Sylloge Nummorum Graecorum, Hungary Budapest Magyar Nemzeti Múzeum Vol. II, Dacia – Moesia Superior*, Milano 1994.

SNG Hunterian Part I

J. Goddard (ed.), *Sylloge Nummorum Graecorum, Volume XII The Hunterian Museum University of Glasgow Part I,*

Roman Provincial Coins Spain – Kingdoms of Asia Minor, Dorchester 2004.

SNG Hunterian Part II

J. Goddard (ed.), *Sylloge Nummorum Graecorum, Volume XII The Hunterian Museum University of Glasgow Part II, Roman Provincial Coins Cyprus – Egypt*, Dorchester 2007.

SNG München Taurische Chersones

H. Kùthmann, U. Pause-Dreyer (eds.), *Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland, Staatliche Münzsammlung München 7. Taurische Chersones – Sarmatien – Dacia – Moesia Superior – Moesia Inferior*, Berlin 1985.

SNG München Thessalien

K. Liampi (ed.), *Sylloge Nummorum Graecorum Deutschland, Staatliche Münzsammlung München 12. Thessalien – Illyrien – Epirus – Korkyra Nr. 1-701*, München 2007.

Steinbüchel 1836-1837

A. Steinbüchel von Rheinwall, *On certain coins hitherto attributed to Heracleum in the Chersonesus Taurica*, The Numismatic Journal 1, London June 1836 – April 1837, 164-169.

Stipissich 1847

N. Stipissich (= Nikola Stipišić), *Intorno al villaggio di Verbagno*, GZ, Zara 18. 11. 1847, god. 16, br. 91, 553-555.

Špikić 2007

M. Špikić, *Carlo Lanza, prvi ravnatelj Arheološkog muzeja u Splitu*, Kulturna baština 34, Split 2007, 373-388.

Tomorad 2004

M. Tomorad, *Shabtis from Roman provinces Dalmatia and Pannonia*, Journal of Egyptological Studies 1, Sofia 2004, 89-116.

Tomorad 2012

M. Tomorad, *Ancient Egyptian funerary statuettes in Croatian collections*, Opuscula archaeologica 36, Zagreb 2012, 275-282.

U. R. 1843a

Archeologia, GZ, Zara 1. 9. 1843, god. 12, br. 70, 307.

U. R. 1843b

Antiquaria, GZ, Zara 28. 11. 1843, god. 12, br. 95, 443.

U. R. 1844a

Lapidi antiche a Cattaro, GZ, Zara 15. 3. 1844, god. 13, br. 22, 109-111.

U. R. 1844b

Antiquaria. Cattaro, GZ, Zara 2. 4. 1844, god. 13, br. 27, 138-139.

Vidović 1874

G. Vidović, *Cittavecchia – Starigrad*, in: L. Maschek, *Manuale del Regno di Dalmazia per l'anno 1874 / IV*, Zara 1874, 134-142.

Visonà 1982

P. Visonà, *Early Greek Bronze Coinage in Dalmatia i the Škudljivac Hoard: A Reappraisal of IGCH 418-420*, in: T. Hackens, A. Weiller (eds.), *Proceedings of the 9th International Congress of Numismatics, Berne, September 1979*, Louvain-La-Neuve 1982, 147-155.

Visonà 1987

P. Visonà, *The Škudljivac Hoard: Further Remarks*, Arheološki radovi i rasprave 10, Zagreb 1987, 125-131 (= *Neke*

daljnje napomene o ostavi Škudljivac, Numizmatika 7, Zagreb 1988, 451-454).

Visonà 2005

P. Visonà, *The Škudljivac Hoard Reconsidered*, in: Sanader, M. (ed.) *Illyrica antiqua ob honorem Duje Rendić-Miočević. Radovi s međunarodnoga skupa o problemima antičke arheologije Zagreb*, 6. – 8. XI. 2003, Zagreb 2005, 451-454.

Visonà 2010

P. Visonà, *Monete greche d'Iliria nella Collezione del Civico Museo di Storia ed Arte di Trieste*, Rivista Italiana di Numismatica e Scienze Affini 111, Milano 2010, 15-45.

Visonà 2013

P. Visonà, *Škudljivac redux. New data on IGCH 418-420*, VAMZ, 3. ser., 45, Zagreb 2013, 579-687.

Visonà 2018

P. Visonà, [prikaz] J. Jeličić Radonić, H. Göricke-Lukić, I. Mirnik, *Faros III. Grčki, grčko-ilirskih i rimski novac*, Split 2017, The Numismatic Chronicle 178, London 2018, 406-411.

Vuletić Vukasović 1897

V. Vuletić Vukasović, *Corrispondenza archeologica fra Matteo Capor da Curzola e Pietro Nisiteo da Cittavecchia*, Zadar 1897.

Williams 2022

D. Williams, *Giacomo Gradenigo, Joseph Eckhel and coin finds: the mints of Issa, Pharos, Corcyra Melaina, Pale, and the so-called pegasi*, in: A. Gariboldi (ed.), *Collezionisti e collezioni di antichità e di numismatica a Venezia nel Settecento*, Trieste 2022, 439-468.